

MUSICAL-RUGEKASSE

Det Danske Musicalakademi har etableret Uterus – en rugekasse, hvor nyskabende musicals skal kunne prøves i et lukket miljø og med professionel hjælp.

KURSUS-FLEKSIBILITET

Flere og flere kurser tager højde for, at det kan være svært at hive en hel uge ud af kalenderen. Læs om Katja Holms og kursusudvalgets tanker og se de kommende kurser.

MUNGO I JYLLAND

Mungo Park etablerer i 2008 egne teater i Kolding, og måske følger Frederikshavn efter. Teatrene bliver kunstnerisk selvstændige og en del af en ny Mungo-koncern.

JANUAR 2008 #01

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

KAMPEN ER SLUT

ORDETS HUS SLÅR DØRENE OP

LØN OG KØN

**FOKUS PÅ LØN OG
LIGESTILLING I 2008**

Musical

DEN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE I

Det Danske Musicalakademi har etableret nyt efteruddannelsescenter med korte kurser for alle med tilknytning til musicalscenen. Læs mere på www.musicalakademiet.dk

"...I am proud to be a part of what is going on at The Danish Musical Academy because it is a first-rate, world-class training institution for an art form I have devoted my life to".

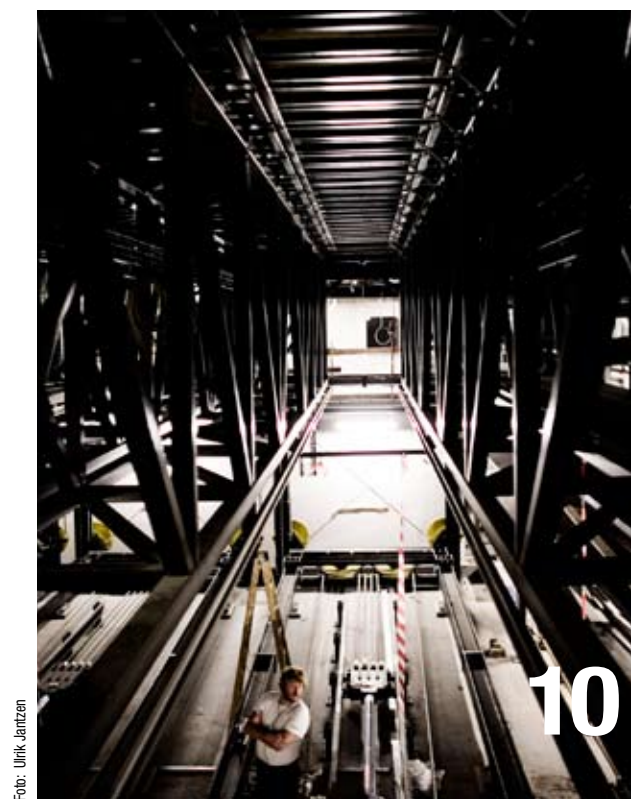
DAVID BRUNETTI, BROADWAY COACH

"The degree of professionalism found in the young students was astounding – and refreshing".

MICHAEL JOHN LACHIUSA, BROADWAY COMPOSER & ADJUNCT PROFESSOR AT NYU (NEW YORK UNIVERSITY)

"The premises and facilities are first-class and, actually, better than our own in London..."

PAUL CLEMENTS, PRINCIPAL AT MOUNTVIEW ACADEMY OF THEATRE ARTS

JANUAR 08:

FOKUS PÅ LØN OG LIGESTILLING

Åbenhed om løn, bedre barselsordning for freelance-ansatte og ligeløn for mænd og kvinder er nogle af de områder, Dansk Skuespillerforbund har besluttet at sætte fokus på i kølvandet på lønundersøgelsen "Løn og Køn".

s. 4

ET HUS TIL ORDET

Kampen om et hus til ordet er slut, når Det Kongelige Teaters nye skuespilhus slår dørene op for publikum den 16. februar med premieren på "Hamlet".

s. 10

MUSICAL-RUGEKASSE

Det Danske Musicalakademi vil sikre den fortsatte nyskabelse inden for musicalgenren med Uterus – en rugekasse for udvikling af musicals.

s. 15

MUNGO TIL JYLLAND

Mungo Park etablerer egnsteater i Kolding i det kommende år og måske senere også Frederikshavn. Samtidig skabes en helt ny Mungo Park koncern.

s. 18

KURSUSKATALOG

Det er vigtigt at kunne efteruddanne og udvikle sig uden at skulle præstere noget over for et publikum, en teaterdirektør eller en anmelder. Kursuskataloget midt i bladet byder på masser af muligheder.

DET ER JO BARE KUNST

Kan en teaterdirektør, der får offentlig tilskud til sit teater, deponere en del af de kunstneriske beslutninger hos tv-seerne i et underholdningsprogram, spørger formand Henrik Petersen i sin leder.

s. 27

FOKUS PÅ LØN OG LIGESTILLING I 2008

STØRRE ÅBENHED OMKRING SCENEKUNSTNERES LØN, EN DÆKKENDE BARSLSFOND OG LIGELØN. DET ER NOGLE AF DE OMRÅDER, SOM BESTYRELSEN HAR BESLUTTET AT SÆTTE FOKUS PÅ I DET KOMMENDE ÅR PÅ BAGGRUND AF LØNANALYSEN "LØN OG KØN".

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

De fleste scenekunstnere har perioder med ledighed. Der er meget store forskelle i lønningerne, særligt inden for reklame og film. Kvinderne tjener generelt mindre og har længere ledighedsperioder end mændene. Og de rammes særlig hårdt i forbindelse med graviditet og barsel. Sådan lyder nogle af konklusionerne i Dansk Skuespillerforbunds store undersøgelse "Løn og Køn".

"Vi har med undersøgelsen fået dokumentation for en række ting, som vi vidste – eller havde på fornemmelsen – i forvejen. Det betyder, at vi nu kan begynde at arbejde mere aktivt og målrettet med problemerne", siger forbundets formand Henrik Petersen.

Allerede i november besluttede bestyrelsen at undersøge, om det er muligt at lave en egentlig lønstatistik, sådan som mange andre faggrupper gør det. Statistikken kan hjælpe den enkelte i lønforhandlingen, men vil også vise forbundet, hvordan det går med den samlede lønudvikling.

"Vi ønsker os virkelig sådan en statistik. Men der kan være nogle knaster. Det er en branche med et meget stort spænd imellem højeste og laveste lønning, og vi skal sikre os, at resultatet bliver retvisende og brugbart. Og så spiller økonomien selvfølgelig også en rolle," siger Henrik Petersen.

BARSEL OG LIGELØN

Undersøgelsen har fokus på ligestilling, og den peger på en række områder, hvor mænd er stillet dårligere end kvinder.

Blandt andet fastslår den, at graviditet og barsel er et stort problem, fordi ansættelserne er så korte, at de fleste ikke er omfattet af barselsregler. 69 procent af de adspurgte modtog udelukkende dagpenge under deres sidste barselsorlov. Kun 25 procent fik betalt noget af orloven af en arbejdsgiver. Og langt de fleste mænd holder slet ikke barselsorlov.

"De freelanceansatte scenekunstneres problemer i forhold til barsel er godt dokumenteret i undersøgelsen og et oplagt sted at tage fat. Vi har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med medlemmer fra Ligestillingsudvalget og nogle interesserede arbejdsgivere for at undersøge mulighederne. Det kan være en ny type barselsfond eller en bedre udnyttelse af den eksisterende lovgivning og overenskomstene," fortæller Henrik Petersen.

Bestyrelsen har også bedt Ligestillingsudvalget iværksætte et ligelønsprojekt, hvor forbundet, scenekunstnere og arbejdsgivere drøfter lønforskelle mellem kvinder og mænd – og årsagerne til dem. Senere er det bl.a. planen at sætte fokus på åbenhed omkring løn og lønforhandling.

"Der er en række gode og brugbare anbefalinger i rapporten, men af ressourcehensyn er vi nødt til at prioritere. Vi kan ikke gøre det hele på en gang. Men min forventning er bestemt, at lønanalysen vil danne baggrund for initiativer i en række år fremover," siger formanden og fremhæver, at det er forbundets målsætning at inddrage arbejdsgiverne så meget som muligt i løsningen af problemerne. ■

INDKOMST INDEN FOR FAGET – FORDELT PÅ KØN		
Mindre end 100.000 kr.	26%	38%
Fra 100.000 og op til 200.000 kr.	18%	23%
Fra 200.000 og op til 300.000 kr.	18%	17%
Fra 300.000 og op til 400.000 kr.	15%	8%
Fra 400.000 og op til 500.000 kr.	7%	4%
Fra 500.000 og op til 600.000 kr.	3%	2%
Fra 600.000 og op til 700.000 kr.	4%	1%
Mere end 700.000	6%	1%
Ved ikke	2%	4%
Ønsker ikke at oplyse	2%	2%
I alt	546	614

Den årlige indkomst er bestemt ud fra medlemmernes indkomst i 2006 før skat og uden pensionsordning, dagpenge og indkomst fra arbejde uden for faget. 37 procent af de adspurgte har suppleret deres indkomst inden for faget med arbejde uden for faget.

METODE

I undersøgelsen "Løn og Køn" har **1.160 scenekunstnere** svaret på et spørgeskema omkring løn og arbejdsvilkår. Desuden er der lavet kvalitative interviews med 10 medlemmer af Dansk Skuespillerforbund og med i alt 13 arbejdsgivere på området. Rambøll Management har også gennemgået en række udvalgte kontrakter og rollelister.

ARBEJDSGIVERNE OVERRASKEDE

Kun få af de interviewede arbejdsgivere er opmærksomme på, hvorvidt der er problemer omkring ligeløn og skæv rollefordeling på deres arbejdsplads, og nogle udtrykte overraskelse over, at forskellen er så udtalt. De fleste er positivt stemt overfor at forsøge at gøre noget ved problemerne, hvis de findes hos dem. Alle mener, at uligheden er u hensigtsmæssig ud fra et markeds- mæssigt, kulturelt og/eller retfærdighedsmæssigt synspunkt.

KVINDELIGE DANSERE HÅRDT RAMT

FÆRRE ROLLER TIL KVINDER OG DERMED HÅRDERE KONKURRENCE OM JOBBENE ER MED TIL AT GIVE ULIGHED PÅ ARBEJDSMARKEDET. DE KVINDelige DANSERE ER SÆRLIG HÅRDT RAMT.

Lønanalysen viser, at der er betydelig hårdere konkurrence om rollerne blandt kvindelige scenekunstnere end blandt mandlige. Der er simpelthen flere roller til mændene. På danseområdet er det ekstra udtalt, fordi der her er en stor overvægt af kvinder.

"Jeg vil gætte på, at kun hver 10. danser er en mand. Det betyder, at det føles meget vanskeligt for kvinder at forhandle løn. De ved, at der hele tiden, står en lang række andre kvinder, der gerne vil tage jobbet til den løn, arbejdsgiveren tilbyder. Jeg arbejder også som skulespiller, og der lønforhandler jeg altid, men det har jeg aldrig gjort som danser," siger Ane Marie Fjelstrup, der er formand for Danseudvalget.

Lønanalysen peger på, at hovedparten af de kvindelige dansere aldrig får mere end mindstelønnen. Ane Marie Fjelstrup mener, at når nogle teatre har råd til at betale danserne mere, så går pengene ofte til mændene.

"Jeg var med i en produktion på Østre Gasværk, hvor man hentede to dansere fra Sydafrika. De kom fra samme kompagni og var lige dygtige. Manden fik betalt rejsen og huslejen under opholdet og fik 30.000 kr. om måneden. Kvinden måtte selv betale rejsen og huslejen og fik 20.000 kr. om måneden," fortæller hun.

Flere kulturpenge til danseområdet er efter hendes mening løsningen. Men så skal kvinderne også turde forsøge sig med lønforhandling.

"Vi tror, at konkurrencen er så hård, at det ikke nytter noget, og derfor opgiver vi på forhånd. Så vi bør uddanne danserne bedre i lønforhandling, så vi har mod på det," mener Danseudvalgets formand. ■

KENDTHED

76 procent af scenekunstnerne mener, at det har stor eller meget stor betydning for lønnen, om man er kendt i befolkningen. Sandsynligheden for at have en årlig indkomst på 500.000 kr. eller derover stiger, hvis man er en offentlig kendt person.

NETVÆRK

66 procent mener, at det har stor eller meget stor betydning for lønnen at være kendt i branchen og have et netværk her.

FORHANDLINGSEVNE

92 procent mener, at forhandlingsevnen har betydning for lønfastsættelsen. Undersøgelsens interviews med scenekunstnere og arbejdsgivere afslører en særdeles udbredt opfattelse af, at kvinder er dårligere forhandlere end mænd.

NY FORMAND BRÆNDER FOR PROCESSEN

JOHANNES MANNOV ER NY FORMAND FOR LIGESTILLINGSUDVALGET. HAN ER SAMMEN MED UDVALGET KLAR TIL AT SPARKE GANG I EN FORANDRINGSPROCES.

...jeg var chokeret over, hvor stor forskel der er på, hvordan mænd og kvinder aflønnes og deres vilkår i det hele taget.

Johannes Mannov

■ "Da jeg læste undersøgelsen, var det både en aha-oplevelse og en bekræftelse af en mistanke, jeg havde i forvejen. Jeg studsede meget over, hvor ustabil hele området er rent indkomstmæssigt – både for mænd og kvinder. Og så var jeg chokeret over, hvor stor forskel der er på, hvordan mænd og kvinder aflønnes og deres vilkår i det hele taget", siger Johannes Mannov, der er operasanger og inden for sit eget snævre område ikke har oplevet en væsentlig forskelsbehandling af kønnene.

"At det i den grad kan ses på lønnen og mærkes i hierarkiet, kom bag på mig. Jeg troede – måske meget naivt – at vi i 70'erne var blevet enige om, at mænd og kvinder kan det samme og er lige meget værd, og at den burde være på plads nu her 30 år senere. Men det ses jo tydeligt på undersøgelsen, at det er det ikke."

I arbejdet med "Løn og Køn" i årene fremover vil Ligestillingsudvalget i høj grad komme til at stå for ideudviklingen og arbejdet med forskellige projekter og tiltag, der skal sættes i værk. Johannes Mannov glæder sig til at få fingrene ned i det konkrete arbejde.

"Der kom virkelig en retfærdighedssans og harme op i mig, da jeg så undersøgelsen. Og så bliver der frigjort noget energi, og det er spændende. Da jeg sagde ja til at stille op til bestyrelsen, var det fordi, jeg gerne ville arbejde med det, man med et lidt gammeldags ord kan kalde faglig kamp. Et forbund er til for at forbedre forholdene for medlemmerne. Det er det, der interesserer mig mest, og ligestillingssagen er i høj grad en faglig kamp," siger han og tilføjer:

"Jeg synes, forandringsprocesser er interessante. Nu gør vi en indsats på det her område, og så er det spændende at se, om der om et stykke tid er en mærkbar forskel, om der er mere ligestilling og ligeløn." ■

UD AF VANETÆNKNINGEN

LØNANALYSEN ER ET GODT UDGANGSPUNKT FOR AT ARBEJDE FOR BEDRE FORHOLD FOR BÅDE MÆND OG KVINDER I BRANCHEN, MENER NASTJA ARCEL, DER VAR MED TIL AT SÆTTE UNDERSØGELSEN AF LØNFORHOLD OG LIGESTILLING I GANG.

Nastja Arcel. Foto: Scanpix

■ "Det er hverken ondskab eller ond vilje - det er gammel vane. Mænd kender flest mænd og derfor anbefaler de mænd. På samme måde kender jeg flest kvinder, og derfor tænker jeg mest på kvinder, når jeg skal anbefale nogen til en opgave – medmindre man lige gør mig opmærksom på, at jeg skal tænke i andre baner."

Skuespiller Nastja Arcel kender udmærket den automatpilot, der går i gang, når man som skuespiller, instruktør eller leder skal finde personer til en opgave eller udpege til en bestyrelse.

Hun var som formand for Dansk Skuespillerforbunds ligestillingsudvalg frem til efteråret 2007 med til at sætte den store lønundersøgelse i gang. Undersøgelsen er en del af forbundets handlingsplan for ligestilling.

"Mange gik rundt og havde en fornemmelse af ubalance. Flere kom til mig og sagde, at det er rigtig svært, når man er på barsel. Jeg hørte på arbejdspladserne, at når mænd og kvinder spillede samme størrelse roller og var lige erfarne og kendte i befolkningen, fik manden ofte mere i løn end kvinden. Jeg så, at kvindelige medlemmer røg ud i arbejdsløshed, havde svært ved at få roller, ikke havde råd til en ordentlig pensionsordning og derfor kunne se frem til fattigdom som ældre."

"Det var oplevelser og fornemmelser, men ikke noget, der var sat fokus på og arbejdet professionelt med. Måske fordi man ikke har troet på, at man kunne det. I hvert fald har jeg hørt flere sige: Nåh jo, men det der med køn kan man ikke arbejde med i vores fag, for det handler jo om kunst. Og det er jo noget sludder. Selvfølgelig kan vi arbejde for en bedre balance mellem mandlige og kvindelige skuespillere, instruktører, dramatikere, scenografer, bestyrelsesmedlemmer og ledere. Og selvfølgelig kan vi arbejde for større retfærdighed i lønnen," siger Nastja Arcel.

VÆK FRA TRADITIONERNE

Hun er i dag medlem af bestyrelsen i Københavns Teater og har her været med til at udvikle en strategi, der også forholder sig aktivt til mangfoldighed og ligestilling. En undersøgelse af de tidligere bestyrelsesmedlemmer på de store københavnske teatre igennem de seneste 15 år afslørede nemlig, at der havde været 88 mænd og 12 kvinder – og kun 1 kvindelig bestyrelsesformand.

"Vi fik en enestående chance for at starte på noget nyt og besluttede os for at stræbe efter en ligelig fordeling af mænd og kvinder i de lokale teaterbestyrelser. Og det var absolut ikke noget problem at finde lige så mange super kvalificerede kvinder som mænd."

Nastja Arcel mener, at fokus på ligestilling blandt scene-kunstnere, vil være til gavn for kunsten.

"For eksempel i forhold til fordelingen af mande- og kvinderoller i produktionerne. Så snart man går ind og begynder at tale om det og interessere sig for det, så bliver det et redskab til at udvikle kunsten. Samfundet som sådan er på vej væk fra de meget traditionelle måder at se mænd og kvinder på. Teateret har på en måde haltet bagud på dette område, bl.a. fordi vi spiller mange klassiske stykker. Men vi ser i disse år, at flere teatre går ind og se på begrebet køn og f.eks. lader mænd spille kvinderoller og kvinder spille manderoller, og også lader flere kvinder have bærende roller" siger hun.

IKKE ET NICHEPROBLEM

Nastja Arcel opfordrer alle medlemmer af Dansk Skuespillerforbund til at læse lønundersøgelsen.

"Det her er ikke et nicheprojekt, hvor vi kun skal arbejde for kvinderne. Vi har fået lavet en stor historisk dybdeborende lønrapport, som viser hvordan forholdene er for alle vores medlemmer. Det er rigtigt, at halvdelen af vores medlemmer på nogle områder har dårligere vilkår end den anden halvdel. Men denne her rapport kan bruges til at gøre noget for alle medlemmerne", siger hun og tilføjer:

"Det er en fælles sag for mænd og kvinder. Rapporten viser også, hvor det halter for mændene, f.eks. omkring pension – der er jo meget få medlemmer, der har ordentlige pensionsvilkår. Mændene er også ramt af arbejdsløshed, lever i høj grad af mindstelønnen og tager slet ikke barsel – det er næsten umuligt for dem."

JO FLERE PENGE, JO MERE ULIGHED

Hun glæder sig over, at rapporten viser, at Danmarks Radio og Det Kongelige Teater har ligeløn. "Det er de to store statslige professionelle organisationer, som er forbillede på mange måder. Det er de også på ligeløn for mænd og kvinder. Til gengæld synes jeg, at det er bemærkelsesværdigt, at jo større pengene er, jo større er uligheden. På de små københavnske teatre tjener alle mindstelønnen, så her vil der typisk være ligeløn. På områderne film, tv på de kommercielle kanaler og især reklamer er forskellene meget store. På reklamer er det ofte flere hundrede procent."

Hun opfordrer producenterne til at lade sig inspirere af de store moderne virksomheders arbejde med mangfoldighed og lige løn for mænd og kvinder.

"Der er jo ingen store velfungerende virksomheder, der i dag ikke gør sig tanker om det her. Vi ved, at virksomheder med en god balance mellem mandlige og kvindelige ledere kører rigtig godt. Og bestyrelser med en ligelig fordeling af mænd og kvinder har størst dynamik – det har jeg selv oplevet. Der sker simpelthen mere". ■

HVOR ER LØNFORSKELLENE?

Der er langt større lønforskel i reklamer, film og tv end på teatrene, konkluderer undersøgelsen.

Spillefilm

Rambøll har gennemgået rolle- og lønningslister fra 27 spillefilm fra 2005. Dagsgagen i en af produktionerne varierer mellem 4.200 kr. og 10.000 kr. Gennemsnitlig dagsgage i alle 27 produktioner var 6.588 kr.

TV

I en tv-produktion fra TV3 var der 21 roller til mandlige skuespillere og 12 til kvindelige skuespillere. De mandlige skuespillere fik i gennemsnit 8.538 kr. mere i honorar end de kvindelige skuespillere, når dagsgage og antal spilledage regnes sammen.

I en tv-produktion fra TV2 var der 46 kvinderoller og 76 manderoller. De mandlige skuespillere fik i gennemsnit 2.802 kr. mere i honorar end de kvindelige skuespillere, når dagsgage og antal spilledage regnes sammen.

I begge produktioner arbejdede de mandlige skuespillere altså flere dage i gennemsnit til en højere dagsgage.

I en tv-produktion fra DR var der 100 kvinderoller og 162 manderoller. Der var ikke forskel i lønniveauet for de mandlige og de kvindelige medvirkende.

Det Kongelige Teater

I 2005 var der på Det Kongelige Teater 12 fastansatte mandlige skuespillere og 7 fastansatte kvindelige skuespillere. Både de mandlige og kvindelige skuespillere tjente i gennemsnit 35.000 kr. om måneden. På Det Kongelige Teater er ansat 17 mandlige operasangere og 14 kvindelige. Mændene tjener i gennemsnit 40.000 kr. om måneden, mens kvinderne tjener 36.000 kr. om måneden.

Reklamefilm

63 mænd og 63 kvinder modtog tilsammen 11.911.235 kroner i løn i forbindelse med 126 reklamefilmskontrakter i 2005. De 63 kvinder fik tilsammen 2.549.860 kr. i honorar, mens de 63 mænd fik 9.361.375 kr. tilsammen. Mændenes løn udgjorde altså 4/5 af den samlede lønsum. Der var generelt stor spredning i honorarerne, således at nogle fik ret lidt i løn, mens andre fik rigtig meget.

Foto: Per Morten Abrahamsen

"Teatrét er det virkeligste, man kan opleve. Vi er der faktisk, det er ikke redigeret. Det vil jeg blive ved med at undersøge – også inden for klassikerne."

Lars Mikkelsen der modtog Teaterpokalen for bla. forestillingen "Pis"

TEATERPOKAL TIL MIKKELSEN

PÅ HOLBERGS FØDELSSDAG UDDELTE FORENINGEN DANSKE TEATERJOURNALISTER SINE TRADITIONSRIGE TEATERPRISER PÅ CAFE TEATRET. SCENELIV HAR PLUKKET I DE MANGE HYLDENDE ORD, DER BLEV SAGT DENNE EFTERMIDDAG I DECEMBER.

"Man kan næsten ikke komme i tanke om det teater og den rolle, Lars Mikkelsen ikke kan spille. Teater er jo forførelse, og hvis der er noget Lars Mikkelsen kan, så er det at forføre sit publikum."

Anmelder Rikke Rottensten om Lars Mikkelsen, der modtog Teaterpokalen for "Erasmus Montanus" og "Pis".

"Hun har frembragt noget ingen dansker har gjort før. Hun har skrevet teaterhistorie. Danmarks nye teaterleksikon er en kraftpræstation."

Anmelder Henrik Lyding om Alette Scavenius, der modtog initiativprisen for sit arbejde med Gyldendals Teaterleksikon.

"Hun har en livgivende ambition om at skabe forestillinger om og for sin egen tid".

Anmelder Jakob Steen Olsen om Kamilla Wargo Brekling, der modtog instruktørprisen for "Pis" og "Om et øjeblik".

ET HUS TIL ORDET ... STILHEDEN ... PAUSEN

**SÅ STÅR DET FÆRDIGT VED HAVNEKANTEN – DANMARKS NYE HUS TIL SKUESPILLET.
FORVENTNINGERNE ER STORE FORUD FOR DEN FØRSTE PREMIERE MIDT I FEBRUAR.**

Af Pia Møller Munksgaard Foto: Ulrik Jantzen og Isak Hoffmeyer/Det Kgl. Teater

Det har ikke været nogen let fødsel, som teaterchefen udtrykte det, da Det Kongelige Teaters nye skuespilhus blev præsenteret for pressen.

"Det er afslutningen på en 135 år lang kamp for at få et taleteater i København", sagde Michael Christiansen og påpegede, at alene i hans tid i chefstolen er projektet kuldsejlet tre gange.

Da fødslen af det vindende projekt fra tegnestuen Lundgaard & Tranberg først gik i gang, forløb det meste dog – ifølge arkitekt og teater – stort set smertefrit. Nu skal barnet så stå på egne ben på Kvæsthusbroen ved kanten af havnen. Og om tre uger, når der er premiere på "Hamlet", vises teaterets nye barn frem for publikum.

"Byggeriet og Det Kongelige Teaters evindelige kamp for at få et hus til taleteater, har nok skygget en del. Men fra nu af handler det om kunsten. Det er en ny begyndelse, og det skal handle om indhold, indhold og indhold."

"Det er ordets hus, stilhedens hus og pausens hus. Hvis der nogensinde har været brug for et skuespilhus, så er det i dag, hvor stilhed og pauser har mere trange vilkår end nogensinde før," sagde Michael Christiansen ved præsentationen.

Han er særlig glad for, at Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse netop har præmieret skuespilhuset. Det var jo den forening, der i høj grad initierede kampen mod Sverre Fehns projekt "Teaterfugl".

"Der er en ironi over, at denne forening og Det Kongelige Teater nu har fundet hinanden, og også det ser jeg som et tegn på, at kampen er slut".

HVIS MIRAKLET SKAL SKE

Skuespilhuset er det første teater, der er bygget i København siden Det Ny Teater i 1906. Skuespiller Henning Jensen har i hele forløbet været dybt involveret i samarbejdet med arkitekterne fra Lundgaard & Tranberg, og bl.a. er den store sal endt med at være helt anderledes end i det vindende projekt. Undervejs i forløbet er der blevet hentet inspiration i både renæssanceteatre i Norditalien og kælderteatre i USA, og sammen har arkitekterne og teatret fundet frem til resultatet: En sal som med forskudte mørke mursten af hårdt brændt ler og røde stole belyst nedefra har en intim og grotte-lignende stemning.

Henning Jensen er ovenud tilfreds med resultatet – især med

Når jeg har forberedt mig og går ind på scenen, hvad har jeg så allermest brug for lige i det sekund, hvis miraklet skal ske? Jeg har brug for at se ansigter. Mennesker og ansigter. Intet som helst andet.

Henning Jensen, skuespiller

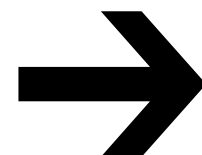
den kontakt, som skuespiller og publikum kan have med hinanden i en sal med 650 pladser, men hvor dybden er det halve af dybden i Ny Scenes bygning.

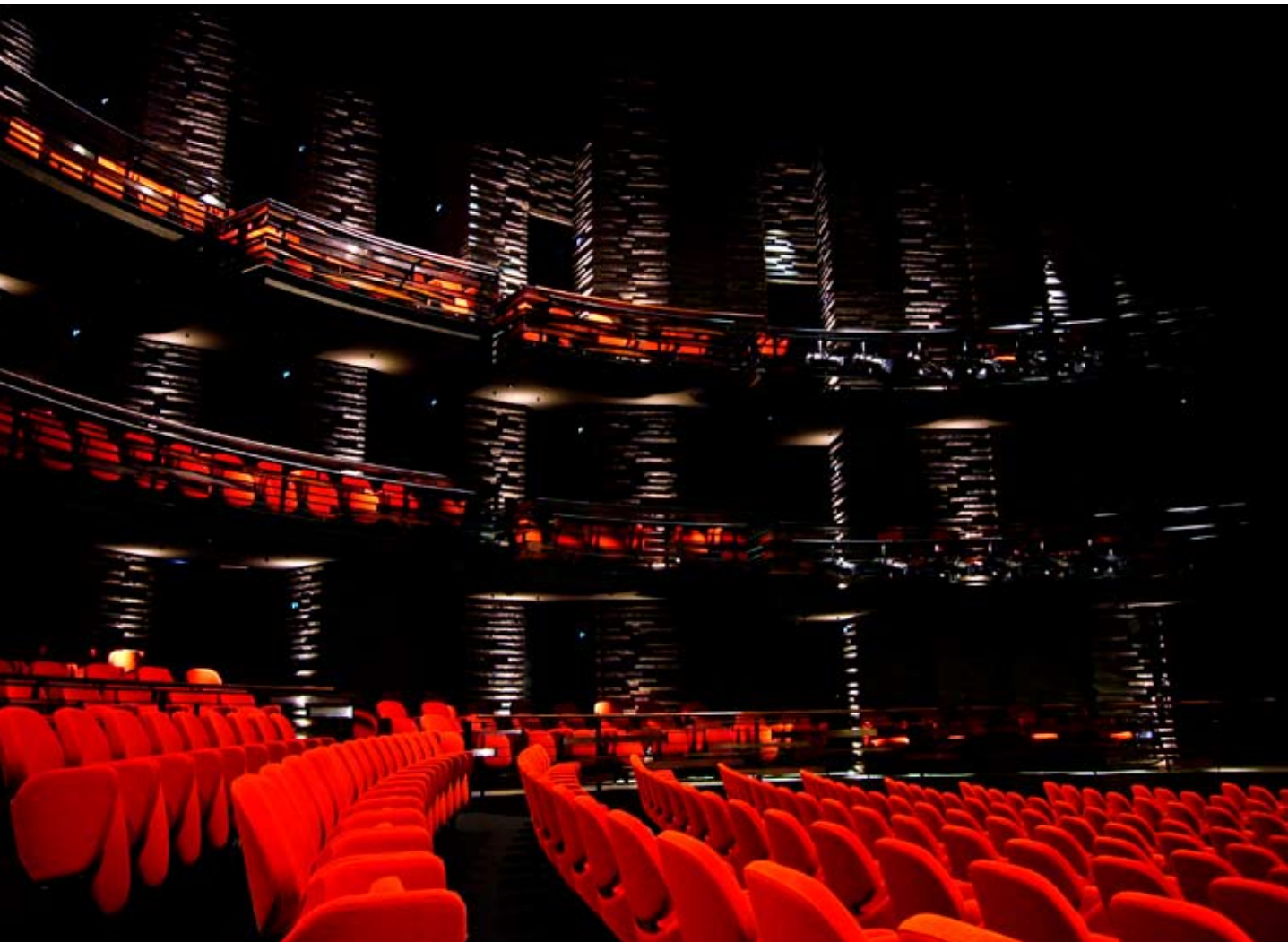
"Scenekunst har noget at gøre med, at scenen og salen smelter sammen. Når jeg har forberedt mig og går ind på scenen, hvad har jeg så allermest brug for lige i det sekund, hvis miraklet skal ske? Jeg har brug for at se ansigter. Mennesker og ansigter. Intet som helst andet", sagde Henning Jensen ved præsentationen og betegnede salen som verdens største intimteater.

Ud over den store sal rummer skuespilhuset to mindre sale. Fra foyer'en er der igennem vinduer fra gulv til loft udsigt til havnefronten. Det samme er der fra mange af personalekontorerne, som er samlet på 3. sal, hvor man også finder kantinen og skuespillernes fantastiske garderober, der nærmest virker som om, de hænger ud over vandet.

I slutningen af november begyndte de første skuespillere at prøve i huset, og i februar har de første stykker så premiere: "Hamlet" på Store Scene, "Høstsonaten" på Portscenen og "Sult" på Lille Scene. Og så skal det ifølge skuespilchefen handle om indhold, indhold og indhold.

"Da Gammel Scene åbnede i 1874, var det på mange måder et kompromis. Efter mange års kamp har man nu givet kompromisset til balletten, vi har bygget et nyt flot operahus og gjort noget så enestående i europæisk sammenhæng som at bygge et hus til ordet. Vi har ikke længere en scene, der er et kompromis, men tre huse, som giver de tre kunstarter de ypperste muligheder", sagde Michael Christiansen. ■

DET MENER SKUESPILLERNE OM HUSET:

VI HAR SPURGT NOGLE AF DE SKUESPILLERE, DER SOM DE FØRSTE SKAL STÅ PÅ DEN STORE SCENE I DET NYE SKUESPILHUS, HVAD DE FORVENTER SIG AF HUSET OG LIVET SOM SKUESPILLER DER.

NICOLAS BRO – SPILLER HAMLET:

Jeg er specielt glad for salen – akustikken er fuldstændig fantastisk. Det er virkelig verdens største intim-scene. Ved en prøveforestilling sad jeg i første akt på bagerste parket og i 2. akt på bagerste række på øverste balkon, og jeg har aldrig før været ude for, at man hørte lige godt begge steder. Og selv fra den øverste balkon kan man se skuespillerens øjne.

Man skal jo vænne sig til alt nyt. Det er et utrolig smukt hus, og nu skal vi så til at bebo det og gøre det hyggeligt. Det bliver ikke svært, for der er så mange små hyggesteder og huset er meget tæt og centralt opbygget. Lige meget hvor du befinder dig, har du følelsen af, at du aldrig er mere end to trapper fra alting – ledelsen, garderoben, systuen, teatersalen.

Det Kgl. Teater var før et af de eneste teatre, hvor alle tre kunstarter var samlet, og det er selvfølgelig lidt nostalgisk at sige farvel til det. Men for os skuespillere er det en tiltrængt genforening. Jeg har tidligere haft en hel sæson, hvor jeg spillede i Turbinehallerne og en hel sæson, hvor jeg spillede på Ny Scene.

Når vi har premiere den 16. februar, er det historisk, og det er jo altid sjovt at være en del af noget historisk. Men når jeg skal ind på scenen den dag, så er mit fokus udelukkende på at lave en god forestilling og trykke den af, det andet tænker jeg slet ikke på.

BENEDIKTE HANSEN – SPILLER GERTRUD:

Her er meget stille. Det var noget af det første, der slog mig. Der er ikke nogen, der spiller klaver inde ved siden af eller en flok balletbørn, der løber op og ned ad gangene. Det skal jeg vænne mig til, og lige umiddelbart er det et kolossalt savn. Men jeg synes samtidig, at stilheden er inspirerende og giver noget fordybelse. Skuespillet er jo den stille kunststart.

Akustikken på den store scene er fantastisk, og man kan skabe en hvilken som helst stemning i rummet. Det kan både være huleagtigt, og man kan gøre det lyst.

Noget af det bedste er, at jeg nu møder mine skuespillerkolleger fra de andre produktioner. Vi har været adskilt i så mange år. Det betyder, at vi kan følge med i, hvad hinanden laver, og i højere grad få fælles fodslag også teaterpolitisk. Det vil give alle en større forståelse for, at når en produktion kører på en bestemt måde, så er der nogle overordnede grunde til det. Det vil give os bedre mulighed for at få et fælles udtryk for kunstarten.

HELLE FAGRALID – SPILLER OFELIA:

Skuespilhuset er meget åbent. Det er fascinerende, at det er så åbent ud mod havnen og ind mod byen.

Samtidig er skuespillet blevet samlet i et hus, der også indvendig er meget åbent. Her møder man folk hele tiden uden at behøve at opsøge dem. Det føles som om vejen til alting er blevet kortere. Vi skuespillere støder pludselig ind i hinanden, og det styrker sammenholdet. Det er vigtigt at vide, hvad de andre laver i stedet for at lukke sig inde i sin egen produktion. Den daglige kontakt vil styrke os.

Der er en vis ærefrygt forbundet med at skulle indvie huset. Det skal jeg ikke tænke for meget på, så bliver jeg helt angst. Der har været noget historisk ved at gå til de første prøver i huset, og samtidig er det jo alligevel ikke særlig meget anderledes, end det plejer at være. Jeg tror, det er vigtigt, at vi tænker, at vi skal fylde det her hus med os selv og vores kunst og ikke opfylde alle mulige forventninger.

MORTEN SUURBALLE – SPILLER EN NY SAMMENSKREVET ROLLE:

Hvis det bliver, som det er tænkt, så får København et hus, der kommer til at sitre af liv – en teaterbygning, der bliver et kulturelt center. Og det synes jeg, at byen har savnet. Der er lukket mange teatre, men ikke bygget nye.

Huset skal være et flagskib i den danske kulturverden. Jeg håber, at man vil satse på et udbygget repertoireteater, hvor vi spiller flere forskellige forestillinger samtidig, som man gjorde det i 60'erne og 70'erne, så vi kan give huset liv med forskellige slags publikum. Det kræver dog, at vi kan få de høje herrer med på, at der skal være flere fastansatte skuespillere.

Det Kgl. Teater skal ikke sidde tilbage og være klassens artige dreng, og vi må hverken blive elitære eller folkelige. Vi skal turde noget og have kunstnerisk mod og vilje. Vi har fået et hus af internationale dimensioner, og det skal fyldes med international kunst.

”Står man ved kajkanten, kan man se, at en meget stor del af huset faktisk strækker sig ud af vandet. Det er, som om scenen er traditionens faste bund, hvorfra skuespillerne rækker ud mod deres publikum, der er på gyngende grund, og det er absolut ikke nogen dårlig arkitektonisk metafor for en kulturinstitution, der skal værne om traditionen ved at holde den levende.”

Torben Weirup, Arkitekturanmelder Berlingske Tidende

FAKTA OM SKUESPILHUSET

Størrelse: Cirka 20.000 m² – halvdelen af Operaens areal.

Huset har tre scener og i alt op mod 1000 pladser:
Store Scene: 650 pladser.
Portscenen: 200 pladser.
Lille Scene: 100 pladser.

Samlet pris inkl. køb af grunden: Godt 900 mio. kr.

Arkitekt: Arkitektfirmaet Lundgaard & Tranberg A/S.

Materialer: De mørke sten, som udgør den indre og ydre vægbeklædning er specialfremstillede til huset og formet af hårdt brændt engelsk ler. Scenetårnet er beklædt med kobber, og gangbroen er lavet af egetræsplanker. Byggeriet har taget tre år.

Skuespilhuset bliver fast arbejdsplads for op mod 180 personer.

KURSUSKATALOG

FORÅR & SOMMER 2008

LIVSLANG UDDANNELSE, SØGEN OG AFPRØVNING AF METODER, MULIGHEDER OG NYE VINKLER ER EN FORUDSÆTNING FOR AT BLIVE VED MED AT UDVIKLE SIG SOM KUNSTNER – SOM DET ER FOR ALLE ANDRE FAGGRUPPER. OG DET ER VIGTIGT – MÅSKE ISÆR FOR KUNSTNERE – AT KUNNE UDDANNE OG UDVIKLE SIG UDEN AT SKULLE PRÆSTERE NOGET OVER FOR ET PUBLIKUM, EN TEATERDIREKTØR ELLER EN ANMELDER. DET ER AFGØRENDE ENGANG IMELLEM AT HAVE ET FRIRUM MED MULIGHED FOR AT PRØVE NYE TING, AFPRØVE GRÆNSER OG DUMME SIG, UDEN AT DET FÅR ARBEJDSMÆSSIGE KONSEKVENSER. DET ER DET, EFTERUDDANNELSE HANDLER OM, OG DÉT ER DER NETOP MULIGHED FOR I SKUESPILLERFORBUNDETS KURSUSKATALOG.

SE DE MANGE SPÆNDENDE TILBUD PÅ DE FØLGENDE SIDER.

Katja Holm, formand for Kursusudvalget

NY TENDENS:

MERE FLEKSIBILITET

KURSUSUDVALGET FORSØGER I DISSE ÅR MED KURSER I ANDRE FORMER END DE TRADITIONELLE. BLANDT ANDET ER DER BEHOV FOR FORLØB, HVOR MAN MERE FRIT KAN KOMME OG GÅ, SIGER FORMANDEN FOR UDVALGET KATJA HOLM.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

I en årrække har Dansk Skuespillerforbund primært udbudt traditionelle kurser, hvor scenekunstnerne skulle hive en uge ud af kalenderen for at dygtiggøre sig inden for deres fag. Men en vis afmatning i søgningen til kurserne får i disse år Kursusudvalget til i stigende grad at udbyde kurser, der har mere frie rammer.

"Selvfølgelig er nogle kurser altid mere populære end andre. Men vi har alligevel en fornemmelse af, at der også er brug for nogle kurser, hvor man ikke behøver være der fra morgen til eftermiddag i en samlet uge. Vi er jo nogle gange ansat for en enkelt dag, f.eks. på en film, og sådan et engagement bør ikke komme i vejen for, at man kan vedligeholde sit håndværk", siger Katja Holm og tilføjer:

"Vi forsøger jo generelt at lave de kurser, som vores medlemmer gerne vil have, og nu prøver vi også at skærpe interessen på dette punkt. Det kan være med kurser, hvor man får en konkret opgave eller tekst, man skal arbejde med, og hvor man så løbende kan komme og arbejde med en dramatisk coach."

KLIPPEKORT

I dette kursuskatalog lanceres som noget nyt en klippekortsordning, hvor otte scenekunstnere hver får fem seancer med karriererådgiveren Allan Larsen.

På moderne kan kunstneren sparre med rådgiveren og blive bedre til at markedsføre sig selv og få struktur og styring på karrieren.

"Man får mulighed for helt individuelt at komme med de behov, man har. Det kan være at drøfte, hvordan man sælger et projekt, hvordan man får arbejde på de etablerede teatre eller noget helt andet. Forløbet er helt fokuseret på kunstnerens behov, og det skal ikke passes ind i en plan, der hedder fem dage om ugen kl. 9-16. Hvis det passer bedst kl. 19, så stiller

jeg også op der," siger Allan Larsen.

Forløbet består af fem møder med karriererådgiveren. Perioden mellem møderne aftales ved forløbets start og afhænger meget af, hvor meget, kunstneren skal nå at udrette imellem seancerne.

"Møderne fungerer som en motor, men der skal handles i de mellemliggende perioder. Det er ikke sådan, at man tager fem møder med mig, og så er den fixet. Der skal handling til," siger Allan Larsen, der har rådgivet kunstnere af alle typer i de seneste ti år.

I efteråret har Kursusudvalget planlagt et dramakursus med Lane Lind, som også vil være et meget fleksibelt forløb.

KUNSTNERNES STUDIO

Udvalget arbejder også mere ambitiøst med tanken om fleksibel efteruddannelse, nemlig med ideen om et såkaldt "Kunstnernes studio".

"Det ligger nok lidt ude i fremtiden, fordi vi både skal have de økonomiske og bygningsmæssige rammer. Men jeg drømmer om et sted for alle scenens kunstarter, hvor vi konstant kan dygtiggøre os og koncentrere os om vores arbejde uden at blive vurderet af anmeldere og publikum. Vi kan netværke og udveksle erfaringer og ideer," siger Katja Holm og kommer med et eksempel:

"Det kan f.eks. være, at man hyrer en underviser i en periode på tre måneder, og så kan du komme ind til ham en fredag, fordi du lige har et konkret problem. Eller du har skrevet noget, som du trænger til at prøve på gulvet og få nogle gode råd til. Indimellem skal vi også have en masterclass med store kanoner." ■

KLIPPEKORTSORDNING TIL KARRIERERÅDGIVNING MED ALLAN LARSEN

Når karrieren skal have et spark, eller du har behov for assistance med den personlige markedsføring - eller sparing og rådgivning omkring et projekt, så har du her en enestående mulighed for personlig rådgivning hos en af de mest erfarne på feltet.

Kursusudvalget forsøger som noget nyt i år at lave en kunstnerrådgivnings-ordning, hvor det bliver muligt for 8 medlemmer at gøre brug af 5 sessions hver hos Allan Larsen, som kan lægges efter aftale fra marts måned.

Allan Larsen har været kunstnernes rådgiver igennem ti år. Han har som kursusleder og rådgiver hjulpet et større antal skuespillere, musikere, dansere og sangere rundt om i Skandinavien videre med karrieren, og han er endvidere forelæser på kursuscentret v. Universitetet i Lund. Allan er uddannet Akademi-merkonom i International Handel og Markedsføring. Sideløbende udvikler han selv underholdningskoncepter. Han har en baggrund på TV2 og er entreprenøren bag konceptet svindlerne.dk

Ansøgere bedes sammen med deres tilmelding indsende en kort beskrivelse af deres behov, som bl.a. lægges til grund for udvælgelsen.

Tid & sted:	fra marts og efter aftale
Målgruppe:	skuespillere, sangere, dansere, musicalperformere
Deltagerantal:	8
Tilmeldingsfrist:	onsdag den 6. februar. Pris: 500 kr.

FORREST YOGA BEGYNDERKURSUS MED ALISON STRONG-STORKHOLM I ÅRHUS

Kursets fokus er rettet mod at lære det basale inden for yoga, herunder arbejde med åndedrættet (pranyama), stillingerne (asanas) og betydningen af andre betegnelser på sanskrit, som vil blive brugt i lektionerne. Der er god tid til at få lært, hvordan du bruger din krop hensigtsmæssigt - med den rigtige teknik og med omtanke.

Et godt valg, hvis du ikke har noget forudgående kendskab til yoga, eller hvis du har lyst til at få en ekstra grundig gennemgang.

Forrest Yoga er udviklet af Ana Forrest og er en dynamisk og fysisk krævende yoga-form. Du vil opnå en øget kropsbevidsthed og en følelse af sammenhæng mellem krop, sind og sjæl. Dét vil give dig inspiration til at gå på opdagelse og søge endnu mere energi - større styrke og dybere indsigt.

Underviser Alison Strong-Storkholm har mere end 27 års erfaring som professionel danser og underviser i dans, fitness, pilates og yoga, Hun er en dygtig og omsorgsfuld instruktør, og hendes egen rejse gennem livet har skridt for skridt ledt hende frem mod at praktisere den helende og styrkende træningsform, som yoga og pilates er. Alison har en meget per-

sonlig tilgang til undervisningen. Hun er motiverende, inspirerende, deler gavmildt ud af overskud, omsorg og nærvær, og tilsat mange stænk sved og masser af humor, dannes der i hendes lektioner et helt særligt rum med plads til opdagelse, udforskning og refleksion.

Tid:	den 21. februar – 17. april, 8 torsdage fra kl. 10.15 -11.30
Sted:	GetStrong Yoga & Pilates Studios, Ferdinand Sallings Stræde 13, 3 sal, 8000 Århus C
Målgruppe:	skuespillere, sangere, dansere, musicalperformere
Deltagerantal:	10
Tilmeldingsfrist:	mandag den 4. februar. Pris: 200 kr.

AUDITIONKURSUS MED MARTIN KONGE

Få styr på dit audition-repertoire.

Kurset henvender sig til skuespillere, dansere, sangere og musicalperformere, som i forbindelse med audition ofte oplever kommunikationen omkring det musikalske som vanskelig. Målet med kurset er at afmystificere denne del af en audition, så den ikke stjæler unødigt meget energi, og så man forhåbentlig får en mere tilfredsstillende oplevelse. Vi vil sætte fokus på, hvordan man forbereder sit nodemateriale bedst muligt, hvordan man selv får det musikalske overblik, og hvordan man hurtigt og præcist kommunikerer det videre til pianisten. Med udgangspunkt i deltagerne medbragte sange vil vi gennemgå faldgruberne, og de små og store tricks, som kan gøre kommunikationen enkel og gennemskuelig.

Desuden vil vi spore os ind på hvilke sange, der er velegnede som audition-materiale, og hver enkelt deltager vil få nye inputs til sit audition-repertoire.

Martin Bergmann Konge er uddannet pianist og underviser fra Det Jyske Musikkonservatorium og har desuden studeret på Musikvidenskabeligt Institut ved Århus Universitet. Han har undervist på bl.a. Skuespillerskolen v. Århus Teater, Den Sønderjyske Højskole for Musik og Teater og på Musikvidenskabeligt Institut, og er i dag fastansat ved Det Danske Musicalakademi i Fredericia. Martin har en omfattende og alsidig musikalsk erfaring fra både rytmiske og klassiske sammenhænge, og ikke mindst inden for musicalgenren. Han har gennem de sidste 15 år været repetitør og pianist på en lang række musicals på bl.a. Århus Teater, Fredericia Teater og Rossen/Rønnow og har igennem dette virke spillet til at hav af auditions. Han har endvidere akkompagneret til Master Classes og workshops for navne som Ian Adam (UK), Stephen Schwartz (USA), David Brunetti (USA), Lisa Kent (UK), Tim Zimmermann (USA), Flemming Enevold (DK) og Lise Nees (DK), og har de seneste år virket som kapelmester på Fredericia Teater på forestillingerne "Rent!", "Annie" og "Tick, Tick...Boom!"

Tid:	lørdag den 23. & søndag den 24. februar fra kl. 10.00-17.00 (tilmelding kun mulig en af dagene)
Sted:	DSF, Teaterhuset
Målgruppe:	musicalperformere, skuespillere, dansere, sangere
Deltagerantal:	6 pr. dag
Tilmeldingsfrist:	onsdag den 6. februar. Pris: 300 kr.

KOMMUNIKATION FOR DANSERE OG KOREOGRAFER MED URSULA DORTEA BENDTZON

Hvad er det der sker, når vi kommunikerer – og hvorfor går det nogen gange galt? Hvilke værdier er vigtige for dig som danser/koreograf i en kunstnerisk proces – og hvordan kan du kommunikere det?

Vi har alle været der. Der hvor den kunstneriske proces med at lave en danseforestilling går i en hårdknude, og kommunikationen mellem dansere og koreografer ikke fungerer optimalt. Dansere og koreografer er ofte dårlige til at verbalisere deres kommunikation. Men når man sætter ord på, er det lettere at skabe en fælles forståelsesramme og dermed få en bedre kunstnerisk proces. På dette kursus vil vi konkret arbejde med, hvordan vi får sat ord på de værdier, der er vigtige for den enkelte i en kunstnerisk proces – hvad enten du er danser eller koreograf. Foredraget

- tager udgangspunkt i jeres egne oplevelser omkring kommunikation i den kunstneriske proces.
- giver jer, med baggrund i kommunikationsteori om "sensemaking", et værktøj til bedre kommunikation i den kunstneriske proces.

Ursula Dorte Bendtzon påbegyndte efter 19 år som moderne danser, koreografassistent og underviser et karriereskifte i 2003. I 2006 fik hun en bachelorgrad i informationsvidenskab fra Danmarks Biblioteksskole, og er nu ved at færdiggøre en cand.merc.kom. på Copenhagen Business School. Her har hun bl.a. studeret værdibaseret ledelse og kommunikation.

Tid:	Torsdag den 13. marts, kl. 12.00-16.00
Sted:	DSF, Teaterhuset
Målgruppe:	dansere & koreografer
Deltagerantal:	ubegrænset
Tilmeldingsfrist:	torsdag den 14. februar. Pris: 100 kr.

DANS PÅ KRYDS OG TVÆRS MED JOHANNA FRIDELL

Kom og dans koreografier fra musical genren på et begynder niveau. Undervisningen består af opvarmning, kombinationer over gulv og forskellige koreografier, hvor det bliver arbejdet med stilarter og udtryk.

Johanna Fridell er uddannet fra Balletakademiets musicallinie i Gøteborg 1993-96. Siden hen har hun medvirket i utallige musicals på de danske scener, bl.a. "Cats", "Beauty and the beast", "Cabaret", "Annie get your gun", "Showboat", "Sommer i Tyrol", "The king and I" og "Guys and dolls".

Tid:	den 31. marts – 4. april, mandag-fredag, kl. 10.00-11.30
Sted:	DSF, Teaterhuset
Målgruppe:	musicalperformere, skuespillere, sangere
Deltagerantal:	15
Tilmeldingsfrist:	mandag den 18. februar. Pris: 300 kr.

DANSEKURSUS FOR ØVEDE ”STEAM HEAT” MED JOHANNA FRIDELL

Det bliver hedt, når vi bygger nummeret "Steam heat" op på 5 dage.

Undervisningen består af opvarmning, kombinationer over gulv og koreografi til nummeret. Der er mulighed for at forsætte på dette kursus, hvis man har deltaget på kurset "Dans på kryds og tværs" ugen forinden.

Johanna Fridell: se tidligere beskrivelse!

Tid:	den 7. april – 11. april, mandag-fredag, kl. 10.00-11.30
Sted:	DSF, Teaterhuset
Målgruppe:	musicalperformere, skuespillere, sangere
Deltagerantal:	15
Tilmeldingsfrist:	mandag den 25. februar. Pris: 300 kr.

WORKSHOP MED WILLIAM ESPER

William Esper kommer til Danmark og vil sammen med Sara Boberg som sin højre hånd undervise danske skuespillere og filminstruktører.

Hold øje med den nærmere annoncering på forbundets hjemmeside og i bladet.

Tid:	mandag den 21. april – lørdag den 26. april
Sted:	Den Danske Filmskole
Deltagerantal:	18 skuespillere & 9 instruktører

Workshoppen tilbydes i samarbejde med Den Danske Filmskoles Efteruddannelse og Statens Teaterskoles Efteruddannelse.

KURSUS I TANKETERAPI MED LARS MYGIND & DORTHE HANSEN CARLSEN I ÅRHUS

Casting, præstationsangst og låste situationer mellem skuespiller og instruktør. Workshop om tankefeltherapi & emotionel frihedsteknik.

2 x 2 dages workshop, hvor du lærer at behandle dig selv og kollegaer med tankefeltherapi – emotionel frihedsteknik.

Hvorfor tankefeltherapi til skuespillere? Fordi skuespillere arbejder med sig selv og deres følelser, og uden ofte at få forløst følelserne. Som skuespiller udsætter du dig selv. Man oplever stressede situationer over længere tid, som påvirker tanker, følelser, krop og energi. Stress påvirker koncentrationen, arbejdet og den private livssituation. Tankefeltherapi er et stærkt selvhjælpsværktøj. Mulighed for selv at få vendt en negativ energi og tanke ved en enkel og let anvendelig metode.

Workshoppens temaer:

Casting - stressede situationer – præstationsangst - angst for at glemme - koncentrationsbesvær – søvnbesvær - scene-skræk - lavt selvværd - negativ tænkning - bekymringer. Låste situationer mellem skuespilleren og instruktøren - svære valg - overflod – afhængighed etc.

Metoden er udviklet i 1980. Lars Mygind bragte metoden til Danmark i 2002, og er leder af Dansk Skole for tankefeltherapi, som har uddannet over 200 tankefeltherapeuter. Lars har bl.a. hjulpet sin egen mor, Jytte Abildstrøm, med hendes første alvorlige sceneskræk efter 50 år som spiller. Lars er medlem af ICF International Coach Federation®, er dansk koordinator for International Breath Work Foundation og medlem af Teraeutforeningen.

Medunderviser er Dorthe Hansen Carlsen, som er uddannet fra Skuespillerskolen ved Århus Teater 1989. Hun har arbejdet som skuespiller ved Århus Teater lige siden, hvor hun har medvirket i utallige forestillinger. Certificeret Tankefeltherapeut i 2007.

Lars og Dorthe skaber en sjov og intensiv atmosfære på deres kurser. Vi anbefaler læsning af Lars Mygind og Hanne Heilesens bog "Tankefeltherapi - Løsninger lige ved hånden". Se yderligere info på www.tankefeltherapi.info

Tid:	Tirsdage & onsdage, den 22., 23., 29. & 30. april, kl. 9-12
Sted:	Århus Teater
Målgruppe:	musicalperformere, skuespillere, sangere, dansere
Deltagerantal:	12
Tilmeldingsfrist:	mandag den 3. marts. Pris: 400 kr.

FOREDRAGET ”NÅR DANSEN STOPPER” MED URSULA DORTEA BENDTZON

For mange dansere er karrieren en lang kamp for jobs. Der kommer en dag i enhver dansers liv, hvor det at stoppe dansen og det, der så smukt hedder et "karriereskifte", bliver aktuelt – hvad enten det er frivilligt, på grund af skader, eller som oftest simpelthen manglen på (betalt) arbejde.

Efter mange år med hårdt arbejde og modet til vedholdent at gå efter at opfylde drømmen om at blive danser, er det at stoppe dansen noget der skræmmer de fleste. Selv det at tale om det kan føles som det første skridt på vejen til at miste identiteten som danser, hvorfor det på det nærmeste er tabu.

På dette gå-hjem-møde vil vi tale om, hvordan det er at gå fra dansen. Med oplæg fra dansere, som har lagt dansen bag sig og gået ind i andre karrierer, vil vi tale med hinanden om

- hvem er jeg, hvis jeg ikke danser mere?
- hvad giver dansen mig med i bagagen?
- hvad er det for en proces og skift i identitet der sker, når jeg skifter karriere?
- hvordan er det at lave noget andet?

Ursula Dorte Bendtzon påbegyndte efter 19 år som moderne danser, koreografassistent og underviser, et karriereskifte i 2003. I 2006 fik hun en bachelorgrad i informationsvidenskab fra Danmarks Biblioteksskole, og er nu ved at færdiggøre en

cand.merc.kom. på Copenhagen Business School. Her har hun bl.a. studeret værdibaseret ledelse og kommunikation.

Tid:	Torsdag den 25. april, kl. 16.00-19.00
Sted:	DSF, Teaterhuset
Målgruppe:	dansere
Deltagerantal:	ubegrænset
Tilmeldingsfrist:	torsdag 27. marts. Pris: 100 kr.

DEBATSEMINAR - ISCENESÆT DIN EGEN KARRIERE!

Brugsteater/oplevelsesøkonomi – nye ord, der bliver brugt mere og mere, men hvad betyder de egentlig for en scene-kunstner? Før blev det ikke regnet for fint at lave kommercielt arbejde med den "anden verden". I dag er det ganske almindeligt, men det er tit på erhvervslivets præmisser, og måske kan det ikke være anderledes så tidligt i udviklingen.

Hvordan får vi scenekunstnere til at se det store potentiale, der ligger udenfor det "traditionelle" scenearbejde, og hvordan kan vi hjælpe dem til at tage initiativer og skabe egne projekter – finde en anden kreativ side af sig selv?

Vi byder på en dag, hvor deltagerne gennem foredrag og workshops får:

- et netværk af både kunstnere og konsulenter fra erhvervslivet
- inspiration til, hvad man kan gøre som kunstner
- sat fokus på alle de talenter, en scenekunstner har og kan tilbyde erhvervslivet
- praktiske input til selvstændig virksomhed.

Odsherred Teater lægger rammerne omkring dagen og viser deres forestilling "Gå gennem bjerget".

Tid:	Tirsdag den 13. maj, kl. ca. 9.30-22.000 med arrangeret bus fra København - Odsherred
Sted:	Odsherred Teater, Annebergparken 22, 4500 Nykøbing Sjælland
Målgruppe:	musicalperformere, skuespillere, sangere, dansere
Deltagerantal:	40
Tilmeldingsfrist:	fredag den 7. marts hos STE*, www.teaterskolen-efteruddannelsen.dk
Pris:	300 kr. inkl. bus, frokost & middag

*kurset tilbydes i samarbejde med Statens Teaterskoles Efteruddannelse og Odsherred Teater.

CASTINGKURSUS MED
LENE BEYER & ANJA PHILIP I
ÅLBORG

Kurset giver et bud på, hvordan man bliver bedre til at gå til casting - og få mest muligt ud af det. Deltagerne træner hele casting-processen og får konkrete værktøjer, som kan afmystificere processen og give plads til den professionelle, afslappede holdning, der er nødvendig i en casting situation.

Lene Beyer har siden 1999 organiseret seminarer i filmskuespil og filminstruktion. Hun leder ugentlige træningsgrupper i sit studio i München og arbejder desuden som personlig coach for skuespillere og instruktører i film- og tv-produktioner i både ind- og udland. Lene underviser den 16.-17. & 18. juni.

Anja Philip har castet siden 1994. De første fem år arbejdede hun sammen med Tine Sætter-Lassen, derefter startede hun Casteriet, som hun stadig driver. Anja har castet ca. 25 spillefilm, heriblandt "Okay" og "Reconstruction", 350 reklamefilm og 5 tv-serier. Anja underviser den 18. juni.

Tid:	mandag – torsdag, den 16.-19. juni kl. 9.00-16.00
Sted:	Ålborg Teater
Målgruppe:	skuespillere
Antal deltagere:	8
Tilmeldingsfrist:	torsdag den 17. april hos STE*, www.teaterskolen-efteruddannelsen.dk
Pris:	1.000 kr.
*kurset tilbydes i samarbejde med Statens Teaterskoles Efteruddannelse	

SKRIVEKURSUS MED
THOR BJØRN KREBS

Kurset her giver skuespilleren en forståelse for den fødekæde, som en tekst kommer igennem fra de første løse ideer, over synopsis, impro, manuskript, omskrivninger - og til teksten spilles. Skuespillere er tit med i forestillinger, hvor manuskriptet bliver til i en eller anden form for proces i prøveforløbet.

Nogle gange skal skuespilleren improvisere eller selv byde ind med tekst - andre gange er der andre, der kommer med et manuskript og evt. skriver det om undervejs.

Kurset gør dig ikke til dramatiker, men det giver nogle værktøjer til at kunne tage aktivt del i den proces, der sker med en tekst i et prøveforløb, og til at gå i kvalificeret dialog med instruktøren og dramatikeren - og til evt. selv byde ind med tekst.

Kurset er ikke kun relevant i forbindelse med devicing-projekter - det giver også en generel forståelse af, hvad en dramatisk tekst er for noget - uanset om den er nyskrevet eller gammel.

Thor Bjørn mener, at de tre led - skrivning og skuespil (og for så vidt instruktion) flyder meget sammen. Jo mere man forstår de andre led i den trekant, jo bedre kan man byde ind fra sin plads.

En tekst vokser ud af en indlevelse i situationerne og i karaktererne - hvad enten man skal skrive den, improvisere den, eller er den, der skal spille den. Teksten skal ikke kun fungere på papiret - den skal kunne siges og leve på scenen.

Kurset vil bestå af dramaturgi-teori, eksempler, skriveøvelser, og deltagerne skal også producere og afprøve tekst. Vi arbejder to dage á 4 timer, holder en dag fri (til at skrive), og arbejder så to dage mere. Udover de fire timer dagligt, skal deltagerne regne med et par timer til hjemmearbejde fra dag til dag.

Thor Bjørn Krebs er dramatiker, skuespiller og instruktør, og har bl.a. undervist på Statens Teaterskole og løbende i privat regi. Han har endvidere været kunstnerisk leder af Teater Grob. Thor Bjørns kunstneriske CV indenfor de senest år er som medforfatter på "Propaganda", instr. Christoffer Berdal, Betty Nansen Teatret. Manuskript/ Bearbejdning: "Don Juan", instr. Peter Lagdal, Betty Nansen Teatret. Manuskript: "Rasmus & Jamilla", instr. Ditte Maria Bjerg, Betty Nansen Teatret. Manuskriptforfatter "Byens Puls", instr. Emmet Feigenberg, DR Radio Drama. Dramatiker og instruktør "GYLPI", Svalegangen og turné. Dramatiker "Mungo Park - Manden bag navnet", instr. og medforfatter Martin Lyngbo, Teater Mungo Park.

Tid:	mandag – fredag, den 9.-13. juni kl. 9.00-13.00 (den 11/6 hjemmearbejde)
Sted:	Statens Teaterskole
Målgruppe:	skuespillere
Antal deltagere:	8
Tilmeldingsfrist:	Torsdag den 17. april hos STE*, www.teaterskolen-efteruddannelsen.dk
Pris:	1.000 kr.
*kurset tilbydes i samarbejde med Statens Teaterskoles Efteruddannelse	

ANDRE PLANLAGTE KURSER – FORÅR & SOMMER

■ OPERAKURSUS MED JEFFREY GOLDBERG
Hold øje med nærmere annoncering på forbundets hjemmeside og bladet.

PLANLAGTE KURSER – EFTERÅR 2008

■ FARCE/KOMIK/TIMING/ FOREDRAG MED JEANNE BOEL I ODENSE

■ DRAMAKURSUS MED LANE LIND

■ SCENEKUNSTNERENS PERSONLIGE LEDERSKAB MED INGE DINESEN

■ SANGKURSUS MED KLAUS MØLLER

■ DANSEKURSUS MED CAMILLA WARGO BREKLING

■ FINN HESSELAGER WEEKENDKURSUS

■ STUDIETUR TIL NEW YORK

TILMELDINGSKUPON

- ☐ **KLIPPEKORTS ORDNING MED ALLAN LARSEN**
TILMELDINGSFRIST: ONSDAG DEN 6. FEBRUAR.
OBS: HUSK AT MEDSENDE KORT BESKRIVELSE AF BEHOV
- ☐ **FORREST YOGA BEGYNDER KURSUS**
TILMELDINGSFRIST: MANDAG DEN 4. FEBRUAR
- ☐ **AUDITIONKURSUS MED MARTIN KONGE**
TILMELDINGSFRIST: ONSDAG DEN 6. FEBRUAR. SÆT KRYDS HVILKEN DAG:
☐ LØRDAG D. 23. FEBRUAR ☐ SØNDAG DEN 24. FEBRUAR
- ☐ **KOMMUNIKATION FOR DANSERE OG KOREOGRAFER**
TILMELDINGSFRIST: FREDAG DEN 14. FEBRUAR
- ☐ **DANS PÅ KRYDS OG TVÆRS MED JOHANNA FRIDELL**
TILMELDINGSFRIST: MANDAG DEN 18. FEBRUAR
- ☐ **DANSEKURSUS ”STEAM HEAT” MED JOHANNA FRIDELL**
TILMELDINGSFRIST MANDAG DEN 25. FEBRUAR
- ☐ **TANKETERAPI KURSUS**
TILMELDINGSFRIST: MANDAG DEN 3. MARTS
- ☐ **NÅR DANSEN STOPPER MED URSULA DORTEA BENDTZON**
TILMELDINGSFRIST: TORS DAG DEN 27. MARTS

TILMELDING HOS STE:

WWW.TEATERSKOLEN-EFTERUDDANNELSEN.DK

DEBATSEMINAR - ISCENESÆT DIN EGEN KARRIERE
TILMELDINGSFRIST: FREDAG DEN 7. MARTS

ÅLBORG CASTINGKURSUS MED LENE BEYER & ANJA PHILIP
TILMELDINGSFRIST: MANDAG DEN 17. APRIL

SKRIVEKURSUS MED THOR BJØRN KREBS
TILMELDINGSFRIST: TORS DAG DEN 17. APRIL

TILMELDING HOS FILMSKOLEN
EFTERUDDANNELSE:

WILLIAM ESPERS
HOLD ØJE MED NÆRMERE ANNONCERING

Husk at fremsende tilmeldingen til korrekt tilmeldingssted og overhold tilmeldingsfristen, da du ellers risikerer at miste chancen for at komme på kursus.

Kupon sendes eller faxes til
Dansk Skuespillerforbund,
Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg,
fax 33 24 84 59.

Du kan også tilmelde dig direkte på: www.skuespillerforbundet.dk

Navn:		
Adresse:	Post nr.:	By:
Tlf.:	E-mail:	
Medlems nr.:	eller: fødselsdato & år:	
Bemærkning:		

OBS: Der kan først forventes svar efter ansøgningsfristen m.h.t. optagelse eller afslag på det enkelte kursus.

RUGEKASSE FOR NYE MUSICALS

DET DANSKE MUSICALAKADEMI I FREDERICIA LANCERER UTERUS, HVOR IDEER TIL NYSKABENDE MUSICALS KAN APRØVES MED PROFESSIONEL HJÆLP.

Af Torben Christensen, journalist Foto: Søren Malmose

Rektor Søren Møller fra Det Danske Musicalakademi er normalt en meget glad og positiv person. Han har sådan set heller ikke grund til andet som chef for en succesfuld uddannelse, der har til huse med en smuk udsigt til Lillebælt. Men der har i et stykke tid været noget, der har gået ham på.

"Jeg har gennem længere tid gået og småbrokket mig over, at der ikke var nogen, der havde det nationale ansvar for at udvikle musicalgenren. Men efter at have surmulet gennem et stykke tid, blev det tydeligere og tydeligere, at det faktisk er en opgave for os," siger Søren Møller.

Mange gode tiltag udspringer som bekendt af frustrationer, og rektorens er nu endt ud i Uterus.

"Det bliver en rugekasse for nye ideer, der skal bringe musicalen i Danmark videre," siger Søren Møller.

Uterus – det latinske navn for livmoder – skal ifølge rektoren være det manglende led mellem ide og en endelig produktion.

"I navnet ligger der, at her skal der være plads til en stille og rolig udvikling af ideen i trygge rammer. Det er her, man kan dumme sig og blive klogere, inden producenterne bliver præsenteret for værket."

MINDSKE RISIKOEN

Det nye tiltag skal også mindske risikoen for producenterne, der i dag i høj grad vælger de "sikre" succeser i stedet for de lidt skæve eller nyskabende ideer med risiko for en økonomisk lussing.

"Der er for stor en risiko for producenterne, som det ser ud i dag. Hvis de først har valgt en stor produktion, og den bliver sat i søen, så er det ligesom en supertanker, der er svær at ændre kurs på. Vi vil hjælpe til med at sætte projektideer på ret kurs, så de fremstår mere "færdige", inden producenterne bliver præsenteret for dem," siger Søren Møller.

Han har lige været på en inspirationstur til New York, hvor han fortalte om Uturus til sine amerikanske kolleger.

"De synes, at det er en rigtig god ide, men derovre er udvikling og afprøvning af nye ideer meget mere udbredt," siger Søren Møller.

Det Danske Musicalakademi er med i det eksklusive netværk, NAMT, der står for National Alliance for Musical Theatre. Her skal man vælges ind af bestyrelsen for at blive medlem.

"Det betyder meget for os, og i forhold til Uturus giver det os et stort samarbejdspotentiale og muligheder for at afsætte nye musicals."

PLADS TIL DEN SKÆVE IDE

Det er planen, at Uterus skal tage to til seks udviklingsprojekter ind om året. Projekterne bliver udvalgt af et bedømmelsesudvalg sammensat af branchefolk. To tredjedele af projekterne skal være danske, og den sidste del skal have et internationalt sigte. Når et projekt er nået gennem nåleøjet, så venter et treugers forløb med workshops med professionelle skuespillere stillet til rådighed.

"Vi har lavet en aftale med skuespillerforbundet om aflønning af de medlemmer, der gerne vil være med i projekterne for de første 18 måneder," siger rektoren fra Det Danske Musicalakademi.

I forbindelse med Uterus er der lavet en hjemmeside, hvor udtrykket ifølge Søren Møller er "monty pythonsk". Blandt andet kan interesserede, som gerne vil medvirke til at virkeliggøre projekterne, putte deres CV i en guldfiskebowl og på den måde stille sig til rådighed. Men der vil også være almindelige castings og headhunting, når de rigtige folk skal findes.

"Vi går efter, at projekterne favner så mange karakterer, udtryk og stilarter som muligt. Det skal være alt fra den lille intime forestilling til forestillinger med mange medvirkende og stor opsætning. Vi vil samtidig godt pille lidt ved folks opfattelse af, hvad en musical er."

PRÆSENTERES FOR PRODUCENTER

Gennem hele udviklingsfasen bliver der analyseret på stykket. Efter perioden med workshops, der er uden offentlige visninger, så går projektfasen over i del to. Den indeholder en showcase, som bliver sat op på Fredericia Teater.

"Til denne showcase vil der også være producenter blandt publikum, og de skulle så gerne sige ja tak til

STRAMNING AF DAGPENGESESYSTEMET

I BEGYNDELSEN AF JANUAR BEBUDEDE BESKÆFTIGELSESMINISTER CLAUS HJORT FREDERIKSEN I FLERE MEDIER EN STRAMNING AF DAGPENGESESYSTEMET.

IFØLGE MEDIERNE ER DER TALE OM EN BEGRÆNSNING AF, HVOR LÆNGE MAN KAN MODTAGE SUPPLERENDE DAGPENGE. DET KONKRETE UDSPIL FRA MINISTEREN SKULLE KOMME MIDT I JANUAR. DET BETYDER, AT DA REDAKTIONEN LUKKEDE DETTE NUMMER AF SCENELIV, VIDSTE VI ENDNU IKKE, HVAD DE KONKRETE STRAMNINGER GÅR UD PÅ, OG I HVOR VID UDSTRÆKNING DET VIL RAMME DANSK SKUESPILLERFORBUNDS MEDLEMMER.

VI FORTÆLLER SELVFØLGELIG MERE OM SAGEN I NÆSTE NUMMER, DER UDKOMMER DEN 25. FEBRUAR, SAMT INFORMERER LØBENDE PÅ HJEMMESIDEN.

at føre projektet videre. Producenten skulle meget gerne bedre kunne bedømme stykket, når vi er nået dertil,” siger Søren Møller.

Uterus kommer årligt til at koste mellem en og to millioner kroner, og Søren Møller regner med, at det er overgangsmidler fra de tidligere amtslige bevillinger, der skal bære projektet frem de næste fire år, sammen med midler fra Region Syddanmark, Trekantområdet Danmark og Kulturministeriet.

”Det ville også være et oplagt emne for private sponsorer, fordi vi præsenterer noget nyskabende og innovativt,” siger Søren Møller.

Interessen for Uterus er allerede god, selv om projektet ikke er begyndt rigtigt endnu.

”Der er dumpet syv projekter ind på mit skrivebord, som jeg skal have kigget på. Og meldingerne fra cheferne på landsdelsscenerne er, at det er dejligt, at de nu ved, hvor de skal sende folk med en god ide hen.”

SOULET SHAKESPEARE

Til april testes Uterus med en 50'er soul opdatering af Shakespeares ”En skærsommernats drøm”. Her er en del folk, der allerede er kendte af Det Danske musicalakademi, involveret. Instruktøren og idémand er ameri-

kaneren Tim Zimmermann, der er bosat i München. Komponisten er danske prisvindende Helle Hansen.

”Vi synes, at det er klogt at teste projektkonceptet på et kendt stykke med folk, som vi kender, inden vi skal tage nye projekter ind, så vi kan justere, der hvor det er nødvendigt,” siger Søren Møller.

Lige ved siden af skolen ligger en gammel fabriks-hal bevaret med kranværk under taget og optimeret med hensyn til akustik. Den bruges i dag af byens kreative skole, men i det kommende år skal den også lægge mure til det første pilotprojekt i Uterus og i fremtiden være ”livmoder” for flere nye ideer til nyskabende musicals.. ■

HUSKUNSTNERORDNINGEN – ANSØGNINGSFRIST

ANSØGNINGSFRISTEN FOR PROJEKTER UNDER KUNSTRÅDETS HUSKUNSTNERORDNING I SKOLEÅRET 2008-2009 ER DEN 8. FEBRUAR OG DEN 1. SEPTEMBER 2008.

KUNSTNERE, DER HAR INDGÅET AFTALER MED F.EKS. SKOLER OG INSTITUTIONER OM PROJEKTER, DER SKAL FORMIDLE KUNST TIL BØRN OG UNGE MELLEM 6 OG 19 ÅR, KAN SØGE HUSKUNSTNERORDNINGEN OM STØTTE. FORMÅLET MED ORDNINGEN ER, AT FREMME BØRN OG UNGES MØDE MED KUNSTEN OG DEN KUNSTNERISKE PROCES.

KUNSTRÅDET HAR NETOP UDDELT DETTE ÅRS ANDEN PORTION MIDLER – I ALT 3,3 MIO. KR. – TIL 91 PROJEKTER. BLANDT DE STØRSTE BELØB, DER BLEV UDDELT DENNE GANG, VAR 43.000 KR. TIL SKUESPILLER HANNE ULDAL, DER SKAL INDFØRE SKOLEELEVER I HOLBÆK I TEATRETS MANGE KUNSTNERISKE VIRKEFELTER. KUNSTRÅDET VIL I 2008 GENNEMFØRE EN EVALUERING AF HUSKUNSTNERORDNINGEN.

OM UTERUS

- 2 – 6 forestillinger udvikles årligt
- 2/3 af disse skal være rent dansk udviklede projekter. 1/3 skal have et internationalt islæt og potentiale
- Cirka halvdelen af de projekter som afprøves, udvælges til visning
- Som medvirkende aflønnes man efter særlig aftale mellem Uterus og Dansk Skuespillerforbund

Læs mere om vækstcenteret på www.uterus.dk

BLÅ BOG

Søren Møller har været rektor på Det Danske Musicalakademi siden 2006. Forinden var han i fire år studieleder samme sted.

Han er uddannet rytmisk sanger og sangpædagog fra Det Jyske Musikkonservatorium samt fra Cathrine Sadolins treårige uddannelse.

Han har arbejdet som korleder, coach og sanglærer i en årrække, før han blev rektor på musicalakademiet. Har medvirket i en række forestillinger.

I kølvandet på kommunalreformen er der opstået – eller på vej til at opstå – nye egnsteatre. Mungo Park i Kolding er et af dem. I næste nummer fortæller vi om Åben Dans i Roskilde.

MUNGO PARKERER CYKLEN I KOLDING

MUNGO PARK LAVET EGNSTEATER I KOLDING OG MÅSKE OGSÅ SNART I FREDERIKSHAVN – OG LANCERER SAMTIDIG EN HELT NY KONCERNSTRUKTUR. ET BUD PÅ EN MÅDE AT TÆNKE TEATERKONCERN PÅ, HVOR KUNSTNEREN STADIG SIDDER I TOPPEN, SIGER DIREKTØR MARTIN LYGBO.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Mungo Park

En vinterdag i 2006, hvor Mungo Park er i Århus for at spille på Svalegangen, løber teaterdirektør Martin Lyngbo en tur ned omkring Århus Havn. Tankerne rumsterer i hovedet på ham. Han er glad for at spille på det århusianske teater. Men han er også klar over, at samarbejdet altid vil være begrænset, fordi produktionsformaterne de to steder er for forskellige.

Samtidig ved Martin Lyngbo, der på det tidspunkt kun har været Mungo-direktør i et års tid, at kommunalreformen venter lige om hjørnet. Et spørgsmål trænger sig på: "Mon ikke der åbner et par nye egnsteatre, nu hvor kommunerne bliver større?"

"Det er skide svært at åbne et nyt teater, både for politikere, erhvervsfolk og teaterfolk. Man kommer meget nemt til at kvaje sig. Det har taget det her sted mange år at opbygge den knowhow, der er i dag. Min tanke var, at i stedet for at starte fra scratch kunne vi bygge videre på vores knowhow og lave et teater, som er fuldstændigt kunstnerisk autonomt – lige så selvstændigt som vores – men i udgangspunktet lavet sådan, at vi har mulighed for at arbejde sammen med dem, fordi produktionsformaterne passer sammen," fortæller Martin Lyngbo og indrømmer, at en vis rastløshed også fik den løbende teaterleders tanker til at boble.

"Mungo Parks ambition har hele tiden været at vokse fra græsrodderne og mod det professionelle teater. I dag er det fuldt professionelt. Mine egne mål om at skabe et repertoire-teater, et ensembleteater og et teater, der engagerer sig mere aktivt i samfundsdebatten går det også godt med. Så vi er nødt til at definere nogle flere mål, ellers begynder vi at kede os. Mungo Park er ligesom en cykel – den skal blive ved med at køre fremad, for ellers så vælter den."

"Vi er nødt til at definere nogle flere mål, ellers begynder vi at kede os. Mungo Park er ligesom en cykel – den skal blive ved med at køre fremad, for ellers så vælter den."

Teaterdirektør Martin Lyngbo

KONCERNEN EJER NAVNET

Det nye egnsteater Mungo Park Kolding slår dørene op til november. Der er netop ansat en direktør, som skal i gang med at udstikke de kunstneriske rammer og ansætte skuespillere. Bortset fra at teatrets fastansatte personale skal bo i kommunen, får den nye teaterleder i Kolding absolut frihed, siger Martin Lyngbo.

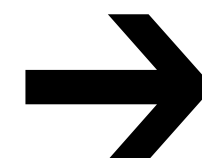
"Det bliver et teater med lige så stor selvstændighed og kunstnerisk frihed, som vi har i Allerød," lover han.

I forbindelse med etableringen af det nye egnsteater har Mungo Park ændret sin organisation. Der er oprettet en egentlig koncern med en koncernbestyrelse i toppen. Koncernen består af Mungo Park Allerød, Mungo Park Kolding og et helt nyt anpartsselskab Mungo Park Bureau, der får koordinering og projektstyring af andre arrangementer end teater som kerneopgave. Koncernbestyrelsen, der har flere tidligere teaterdirektører fra Allerød som medlemmer, kan servicere teatrene med know-how, men den har ingen indflydelse på kunsten.

"Koncernbestyrelsens eneste magt er, at den ejer navnet Mungo Park og kan tage navnet tilbage. Men så kan teatret bare forsætte under et andet navn. Og Mungo Park Kolding kan også principielt fuldstændig afbryde forbindelsen til Allerød, hvis de har lyst til det."

Hvorfor vil I ikke have mere styr på det?

"Det vil skabe dårligere kunst. Vores vurdering er, at hvis vi

FLERE PENGE TIL FILM OG TV-DRAMA

En ny offentlig pose penge og et nyt samarbejde kan i de kommende år resultere i mere tv-drama og flere danske spillefilm. 52,5 mio. kr. er der at hente i offentlig støtte til nyproduceret tv-drama i den såkaldte Public Service Pulje, som er en del af medieforliget 2007-2010 og administreres af Det Danske Filminstitut. Tanken er, at pengene skal bruges til at højne kvaliteten af tv-drama – ikke erstatte de eksisterende budgetter på området. De kan søges af kommercielle tv-stationer, hvis programvirksomhed er rettet mod Danmark, og som modtages af mindst halvde-len af de danske husstande. Der ydes både støtte til udvikling og produktion. Man kan læse mere www.dfi.dk under støtteordninger.

TV2 og Nimbus Film vil med et nyt samarbejde give flere debutanter mulighed for at lave spillefilm. Filmene skal laves med en ”forenklet finansiering”, som indebærer, at de højst må koste 12 mio. kr. og finansieres uden støtte fra Filminstituttet. Instruktøren, forfatteren, produceren, fotografen eller klipperen skal være debutanter inden for spillefilm. Optagelserne til den første film i det nye samarbejde begynder til maj, oplyser TV2 og Nimbus Film.

”Vi forstår vældig godt, at teatre kan have stordriftsfordele og arbejde sammen – det er jo det, vi selv vil gøre – men det har aldrig i teaterhistorien været en god ide at lade andre end kunstnere lave kunst.”

Teaterdirektør Martin Lyngbo

skal motivere kunstnere til at yde deres aller ypperste, så skal de også have kunstnerisk frihed.”

Hvad kommer det nye teater til at betyde for Mungo Park Allerød?

”Vi får forhåbentlig vores drømme-samarbejdspartner. Jeg får en kollega. Det kan jo godt være lidt ensomt at være teaterdirektør. Nu får jeg en reel kollega, som jeg kan ringe til og tale med ting om, som jeg ikke rigtig kan tale med andre om. Og det gælder jo hele organisationen. Teknikeren får en kollega i Kolding – og hvis de har købt en ny røgmaskine, kan det jo være, at vi kan få lov til at låne den”, siger Martin Lyngbo.

KUNSTNEREN I TOPPEN

At holde fast i den kunstneriske frihed har været afgørende for Mungo Park i forhandlingerne med Kolding Kommune. F.eks. har Mungo Park lige fra starten afvist at have politikere siddende i teaterbestyrelsen.

”Vi er ikke en kommunal virksomhed, vi er en privat virksomhed, og derfor skal der ikke sidde en kommunalpolitiker i bestyrelsen. Vi skulle argumentere for det, men de ville åbenbart hellere have os end ikke at have os,” smiler Martin Lyngbo og tilføjer, at initiativet og den nye struktur i Mungo Park også har en teaterpolitisk dagsorden.

Teaterfolkene i Allerød har ønsket at give et bud på, hvordan man kan organisere et samarbejde mellem teatre, uden at den kunstneriske frihed indskrænkes, siger direktøren med et hip til bl.a. Københavns Teater.

”Både på Det Kongelige Teater og på de storkøbenhavnske scener er man gået en anden vej, hvor andre ting end kunsten er kommet til at fylde meget. Helt konservativt viser vi tilbage til den vej, som teater plejer at være på. Vi forstår vældig godt, at teatre kan have stordriftsfordele og arbejde sammen – det er jo det, vi selv vil gøre – men det har aldrig i teaterhistorien været en god ide at lade andre end kunstnere lave kunst.”

”I Mungo Park er kunstnere altid i toppen, det er kunstnere, der er bestyrelsesformænd og direktører. De er hele tiden bakket op af stærke forretningsmæssige kompetencer, men vi har altid kunstnerne i toppen. I dag er det jo blevet sådan, at de mest attraktive job i dansk teater er mellemliderjob. Chef for skuespillerafdelingen på Det Kongelige Teater er topjobbet i dansk teater, og det er altså en mellemliderstilling. Du har altid en embedsmand, bureaukrat eller teknokrat oven over,” siger Martin Lyngbo.

108 PROJEKTER FÅR STØTTE FRA SCENEKUNSTUDVALGET

Kunstrådets Scenekunstudvalg har afsluttet deres hoveduddeling til scenekunstaktiviteter i sæson 2008/2009. Udvalget har til hoveduddelingen modtaget 359 ansøgninger for i alt 347,7 mio. kr. og har imødekommet 108 ansøgninger og i alt ydet tilskud for 71,8 mio. kr.

Scenekunstudvalget råder i alt over ca. 92 mio. kr. til fordeling til aktiviteter i sæsonen 2008/2009. De fleste af udvalgets midler bliver fordelt til hoveduddelingen, og de resterende godt 20 mio. kr. er reserveret til områderne: tilskud til musikdramatik, international teaterudveksling og garantifonden for voksenteater. Udvalget har lagt vægt på at yde tilskud til aktiviteter i hele landet og har også satset på turneområdet. Der er optaget flere forestillinger i Garantifonden for turneteater, og udvalget har forhøjet reservationen til Garantifonden fra 1,5 mio. kr. til 2,5 mio. kr. Kunstrådet inviterer alle ansøgere til et arrangement, hvor rådet vil fortælle om erfaringerne efter denne første udelingsrunde. Alle tilskud til scenekunst i forbindelse med hoveduddelingen kan ses på www.kunst.dk.

BILKA OG MUNGO?

Sideløbende med åbningen af det nye teater i Kolding er Mungo Park i gang med en længerevarende afklaringsproces i Frederikshavn, hvor man inden 2009 skal finde ud af, om der er basis for at åbne et egnsteater i kommunen. Martin Lyngbo beskriver de to beslutningsprocesser som meget forskellige. I Frederikshavn er processen åben og gennemskuelig men går med meget små skridt. I Kolding var processen lukket, men det gik til gengæld lynhurtigt, og nerverne var på højkant i Allerød, da det på et nattelangt budgetmøde på rådhuset i Kolding blev besluttet at putte penge i et egnsteater.

”Det var sådan, at enten blev det et ja, og så skulle vi åbne et helt nyt teater et år senere, eller også blev det aldrig til noget,” fortæller Martin Lyngbo.

Egnsteater i Allerød, Kolding og måske snart Frederikshavn – skal vi se Mungo Park filialer over hele landet i løbet af nogle år?

”Umiddelbart lyder det ikke tiltalende. Det bliver sådan lidt, at hver by har en Bilka og en Mungo Park. Men det er slet ikke noget, vi har skænket en tanke endnu. Det er enormt svært at lave et teater. Nu tager vi lige Kolding, og hvis alting går fuldstændig vanvittigt godt, så tager vi også Frederikshavn. Og så handler det om at finde af, hvad den konstruktion kan.” ■

MUNGO PARK KOLDING

Mungo Park åbner i Kolding i november 2008. Teatret er et ensembleteater og repertoireteater. Det er et krav, at teatrets fastansatte personale bor i Kolding Kommune. I de næste tre år har teatret en bevilling på 6,5 mio. kr. om året. Teatret kommer til at ligge i Kolding midtby – stedet var ikke endelig afklaret ved dette blads deadline. Nyudnævnt direktør er 33-årige Moqi Simon Trolin. Han er uddannet sceneinstruktør fra Statens Teaterskole og har instrueret på Mungo Park, Odense Teater og Teater Ibsen i Norge. Han er i øjeblikket kunstnerisk leder af Teater Momentum i Odense.

KONSULENTER FOR EGNSTEATER ANSAT

Kunststyrelsen har ansat tre egnsteaterkonsulenter pr. 1. februar 2008. De skal følge udviklingen på de enkelte egnsteatre i hele landet og bidrage til udvikling og kvalitet på teatrene, bl.a. ved fordeling af en kvalitetsudviklingspulje på en mio. kr. Konsulenterne skal desuden evaluere egnsteatrene i dialog med teatre og kommuner og kan indstille til Kunstrådet, at statsrefusion og -tilskud til et egnsteater kan ophøre. De tre nye egnsteaterkonsulenter er cand.phil. i nordisk sprog og litteratur Anette Eggert, økonom Carsten Wittrock og cand.mag. i litteraturvidenskab og moderne kulturformidling Susanne Danig. Konsulentordningen er et helt nyt initiativ og led i den omdiskuterede revision af egnsteaterordningen.

ET LIV MED BØRNETEATER

EN AF DANSK BØRNETEATERS ”GRAND OLD MEN”, [HANS NØRREGAARD](#), HAR SKREVET EN MEGET PERSONLIG BOG OM SIT LIV MED BØRNETEATER. BOGEN BESKRIVER, HVORDAN LIVET, PRIVATLIVET OG BØRNETEATER ALTID HAR VÆRET SAMME SAG FOR NØRREGAARD, HVIS FAMILIE OFTE HAR GIVET EN HÅND MED I PROJEKTERNE. DET ER 30 ÅR SIDEN HANS NØRREGAARD STARTEDE MED AT SPILLE TEATER, OG HAN HAR MEDVIRKET I OG INSTRUERET EN LANG RÆKKE FORESTILLINGER FOR BØRN IGennem ÅRENE. I BOGEN FORTÆLLER HAN OM SIN TID I Ø-GRUPPEN PÅ BORNHOLM, KASKADETEATRET, GRUPPE 38 OG NØRREGAARD & REICHES TEATER, DER NU KUN BÆRER NØRREGAARDS NAVN. BOGEN ER ILLUSTRERET MED BÅDE PRIVATFOTOS, FOTOS FRA FORESTILLINGER OG TIL SLUT EN STRIBE SMUKKE TEATERPLAKATER. ”DET FORTSÆTTER” HEDDER DET SIDSTE AFSNIT I BOGEN. PÅ TRODS AF EN STOR HJERTEOPERATION LOVER 30-ÅRS JUBILAREN, AT HAN OGSÅ FREMOVER VIL VÆRE AT FINDE SOM LEDER AF TEATERET OG INSTRUKTØR, SÅ LANGT KRÆFTERNE OG LYSTEN RÆKKER.

LÆSERBREV:

4 MÅNEDERS KONTRAKTER

Så kom der et udspil fra vores forbund i forhold til de efterhånden utålelige forhold for flere af forbundets medlemmer. Forlængelse af de nuværende 2,5 måneders engagementer til 4 måneder.

Jeg undres over et sådant forslag i en tid, hvor vi, som ernærer os som freelancere, i forvejen døjer med nogle overenskomster, der ikke fungerer i virkeligheden. De mange projekter, der trods manglende økonomi alligevel gennemføres ved hjælp af de medvirkendes goodwill, egnsteatrene, der ikke kan planlægge pga. den fremtidige usikre økonomi, børneteatrene, der ikke ved hvor det næste tilskud skal komme fra.

Kan I ikke se at jeres forslag vil sætte en stopper for ethvert tiltag udover landsdelscenerne, der som de få vil kunne honorere en 4 måneders kontrakt.

For den del af os, der er gæster på en landsdelsscene, vil det betyde færre jobs der, da det økonomisk vil blive så meget mere omfattende at ansætte udefra, så kravet til de fastansatte uden tvivl vil blive øget.

I sidste ende fører det til en yderligere marginalisering mellem grupperne af udøvende skuespillere.

Det er forbundets pligt at være politisk mere synlig end tilfældet er nu, at være på forkant med udspil, der sikrer en kunstnerisk mangfoldighed i modsætning til den ensretning der præger vores kulturpolitik.

Med stramningen af dagpengereglerne er der lagt op til karriereskift for mange kunstnere, og en udhuling af den fødekæde, der skal sikre den kunstneriske mangfoldighed og udveksling.

Jeg kondolerer.

Eva Maria Zacho

HUSK GENERALFORSAMLINGEN

SØNDAG DEN 27. APRIL

TILLYKKE MED TIDENS TAND

Næppe var magasinet "Sceneliv" kommet på gaden i november, før et nyt teaterprojekt så dagens lys. Den indledende konstituering fandt sted i juli måned 2007, men den 28. november indbød den kunstneriske leder Bent Conradi til et møde på det forventede spillested Kulturcentret Assistens Kapel på Nørrebro. Mødet skulle bl.a. belyse ideen bag teaterforeningen "Tidens Tand" (Ældrebyrden). Salen blev proppet. Naturligvis så man ældre skuespillere og teaterfolk, men også forbavsende mange yngre havde fundet vej til Kulturcentret.

Den yngste havde end ikke fået sin første tand endnu. Det blev en flot start, som skabte interesse for det videre forløb.

Bent Conradi bød velkommen og fortalte om sin idé og behovet for at afdække de holdninger, mange ældre konfronteres med i dagligdagen. Han fortalte om teaterforeningens bestyrelse, der foruden forkvinden Marianne Jelved også tæller Ole Espersen, Baard Owe og Sven-Erik Poulsen.

Marianne Jelved fortalte om Bent Conradis ildhu og tidligere initiativer: Kirkespillene og Fængselsspillene, og det nødvendige i at sætte fokus på diskriminering. For at sætte behovet yderligere i relief tog Hanne Reintoft ordet og fortalte som vanligt engageret om sine mange års erfaringer med hensyn til ældres stilling i samfundet.

Efter talerne læste skuespillerne Bente Eskesen, Troels Munk og Baard Owe uddrag af bl.a. Simone de Beauvoirs erindringer: Alderdom I og II. Aftenen sluttede med diverse aforismer og Bente Eskesens revyglansnummer:"Pip-Hans".

En flot start på teaterforeningen "Tidens Tand" og for ildsjælen Bent Conradi.

I betragtning af initiativets originalitet – jeg har i hvert fald aldrig hørt om et alderdommens teater – er det dejligt at nogen tør binde an med de kampe, det nødvendigvis fører med sig, og samtidig tror på, at det kan nytte.

Hvor er det godt, Bent, at du ikke har det som manden, der blev tilbudt en aktie, som fordoblede sin værdi hvert tredje år og dertil svarede: "I min alder køber jeg ikke engang grønne bananer."

Erik Kühnau

VINDER AF TEATERLEKSIKON

I DECEMBERNUMMERET LANCEREDE SCENELIV EN LODTRÆKNING OM ET GRATIS EKSEMPLAR AF GYLDENDALS OG ALETTE SCAVENIUS NYE STORE TEATERLEKSIKON.

DEN HELDIGE VINDER AF ET GRATIS EKSEMPLAR BLEV: [LISE NEES](#).

VIL DU OGSÅ GERNE EJE LEKSIKONET, KAN FAGPERSONER KØBE BOGEN HOS GYLDENDAL MED 35 PROCENTS RABAT. DET VIL SIGE, AT DEN KOSTER 455 KR. I STEDET FOR PRISEN I BOGHANDLEN, SOM ER 699 KR. DU SKAL BARE SENDE EN E-MAIL TIL LONE SELFORT PÅ ADRESSEN FHLS@GYLDENDAL.DK. DU SKAL ANGIVE TITLEN PÅ BOGEN OG HVOR DEN SKAL LEVERES.

RUNDE FØDSELSDAGE

JANUAR		
NANNA MØLLER	50 ÅR	21. JANUAR
JENS ZACHO BOYE	50 ÅR	30. JANUAR
FEBRUAR		
KIRSTEN SAERENS	70 ÅR	2. FEBRUAR
GYDA HANSEN	70 ÅR	7. FEBRUAR
ERNST BRUUN OLSEN	85 ÅR	12. FEBRUAR
MAI BROSTRØM	50 ÅR	17. FEBRUAR
THOMAS KIM HODER	50 ÅR	27. FEBRUAR

Januar-fødselsdagene blev annonceret på hjemmesiden.

RETTELSE > I oktobernummeret af Sceneliv havde vi fejlagtigt skrevet, at Asger Bonfils fyldte 80 år. Dette beklager vi meget, idet Asger Bonfils først runder i 2008.

LÆSERBREV:

DEAR COLLEAGUES

I am writing to express my thoughts on the article "Dansemiljøet presses af udenlandske dansere" printed in the November issue of Sceneliv. I was and am hurt and angered by the comments made by the DSF dance committee and by the tone of the article.

Unfortunately my original letter to Sceneliv is too long for the layout of this magazine. I have been trying to edit it over the holidays and am not able to cut it down enough and yet still get my point across in a clear and concise manner (I am after all a dancer and not a writer!).

If you would like to read my letter you can go to <http://novembersarticle2007.blogspot.com/> and are all most welcome to write back and let me know what you think.

Happy New Year to you all, I hope 2008 brings good work, health and happiness.

Victoria May

NEKROLOG

ANNE KATRINE KALLMOES

Danser og koreograf Anne Katrine Kallmoes døde den 27. december 2007.

Hun blev født i 1965 og voksede op dels på Christianshavn, dels i Jelling. I København fattede hun interesse for den moderne dans og blev i 1987 optaget på den progressive danseuddannelse School for New Dance Development i Amsterdam. Hun fulgte med, da nogle af skolens lærere startede den nye uddannelse European Dance Development Center i Arnhem.

Tilbage i København først i 90´erne viste hun bl.a. soloerne "regn søvn blå kys" over et Søren Ulrik Thomsen digt og Portræt af et Mord og skabte koreografi til Europas Ran. Hun blev en aktiv del af miljøet omkring De Frie Koreografer. I årene derefter var hun kontinuerligt engageret i forskellige danseprojekter, som danser bl.a. hos den belgisk/franske dansedynamo Inel da Silveira og hos Camilla Stage. Som koreograf igangsatte hun mange spændende projekter i samarbejde med andre dansere og koreografer – målgruppen var primært det voksne publikum, men det blev også til et par sjove og sprælske forestillinger for børn. Hun var også med til at skabe dansefilmen "She Has A Marvelous Being". Hendes værker er blevet vist så forskellige steder som på Københavns Rådhusplads, i Brasilia og i Tromsø.

Med sin ægtefælle, komponisten og musikeren Jørgen Teller som hun flere gange også arbejdede sammen med, fik hun to børn.

Anne Katrine Kallmoes var en fager og udtryksfuld danser med scenisk power. Som koreograf var hun en dedikeret forestillingsmager, som skabte koreografi med udgangspunkt både i den postmodernistiske, releasede krop såvel som ud fra visuelle ideer og skæve indfald. Det gav hendes værker både humor, dybde og uforudsigelighed.

Som privat person var hun lige så sprudlende og rigtigt mange vil savne hendes latter og positive tilgang til verden. En tilgang hun formåede at bibeholde selv i den sidste tid med alvorlig sygdom. Det er med stor sorg at vi siger farvel til et pragtfuldt menneske og en ukuelig kunstner.

Kamma Siegumfeldt

DEADLINES FOR SCENELIV I 2008

DEADLINES FOR STOF OG ANNONCER TIL SCENELIV ER NU FASTLAGT FOR DET KOMMENDE ÅR. VÆR OPMÆRKSOM PÅ, AT MAN IKKE – SOM HIDTIL – KAN REGNE MED, AT DER ALTID ER EN FAST DEADLINE. DET VARIERER FRA MÅNED TIL MÅNED.

UDGIVELSE 25-26. FEBRUAR: DEADLINE 25. JANUAR
UDGIVELSE 31. MARTS/1. APRIL: DEADLINE 26. FEBRUAR
UDGIVELSE 14.-15. MAJ: DEADLINE 16. APRIL
UDGIVELSE 16.-17. JUNI: DEADLINE 23. MAJ
UDGIVELSE 29.-30. AUGUST: DEADLINE 1. JULI

UDGIVELSE 22.-23. SEPTEMBER: DEADLINE 29. AUGUST
UDGIVELSE 20.-21. OKTOBER: DEADLINE 25. SEPTEMBER
UDGIVELSE 17.-18. NOVEMBER: DEADLINE 24. OKTOBER
UDGIVELSE 15.-16. DECEMBER: DEADLINE 19. NOVEMBER

FORSLÅ KURSER ELLER KOM OP OG BRUG VORE FÆLLES FACILITETER – FÅ JOBCENTRET OG FONDE TIL AT BETALE FOR DINE KURSER - RING TIL OS, SÅ HJÆLPER VI.

25.01 – 01.02 INTERAKTIVT SENSORISK SANSE TEATER
V./ GABRIEL HERNANDEZ

04.02 - 09.02 CAMERA-ACTING WITH PUPPETS
V./ JÖRG TEICHGRAEBER.

19.02 - 21.02 ADMINISTRATORENS REDSKABSKASSE
V./ KLAUS EGGERT

29.02 - 02.03 MASKE WORKSHOP V./ STEVE JARAND

29.02 - 02.03 FORTÆLLERKUNST V/ VIGGA BRO

05.03 - 07.03 PERSONLIG MARKEDSFØRING
V./ ALLAN LARSEN

15.03 - 22.03 BRECHT - SANG OG FORTOLKNING
V/ SONJA KEHLER

25.03 - 27.03 FORUMTEATER F. BEGYNDERE
V./ HENRIK LAUGE, JOOST ALEXANDER,
STEEN HÅKON

13.04 - 15.04 FORUMTEATER/JOKERROLLEN
V. KATRIN BYREUS

ISCENESÆTTELSE/INSTRUKTØR MODULERNE V. VIBEKE WREDE
(1.) 25.04 – 27.04: Scenekunstens parametre,
(2.) 09.05 – 11.05: Konzeptudvikling,
(3.) 02.06 – 08.06: Personinstruktion.

DUBBING OG SPEAK MODULERNE
V./ LARS THIESGAARD
25.02 - 27.02 Dubbing 1,
31.03 - 02.04 Dubbing 2,
21-04 – 23.04 Speak

TV- FILM (SKUESPILLER OG INSTRUKTØR)
MODULERNE V./ JØRN FAURSCHOU
(1.) 11.02 - 15.02 Fra ide til produktion,
(2.) 25.02 - 29.02 Karakterarbejdet
(3.) 07.04 - 11.04 Optagelsen

24.06 - 28.06 OPERA MESTERKLASSE
V./ ELISABETH MEYER-TOPSØE

TILMELD DIG VORES NYHEDSBREV PÅ

www.nyscenekunst.dk

Invitation til legatuddelingsreception

I SALEN PÅ SANKT KNUDS VEJ D. 22. FEBRUAR KL. 16.00

Håber i vil være med til at fejre hinanden og den årlige uddeling af DSF's 13 arbejds- og studierejselegater til skuespillere, operasangere, dansere, musicalperformere og koreografer.

Der vil traditionen tro være underholdning når legatmodtagerne indtager scenen.

*Vi glæder os til at se jer
De bedste hilsner fra Legatudvalgene*

BETTY NANSENS HUS OG ANNEKS – SKAGEN

Ansøgning om ophold i Betty Nansens Hus og/eller Anneks i perioden lørdag den 3. maj 2008 til fredag den 5. september 2008 (med angivelse af antal voksne og evt. børn) indsendes til:

Betty Nansens Huse i Skagen
c/o Juel Nielsen Holding A/S,
Lyngbækgårds Alle 2, 2990 Nivå, Tlf. 4556 0056

senest den 15. februar 2008.

Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil i marts måned tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive udsendt inden 1. april 2008. Husene udlejes - fortrinsvis 2 uger - i sommerperioden til skuespillere ved dansk film eller teater.

Store Hus kr. 3.000.00 pr. uge
Anneks kr. 1.200.00 pr. uge
Lejen er ekskl. el, varme og rengøring.

Uden for sommermånederne har personer med anden tilknytning til dansk teater (teaterfunktionærer m.v.) også mulighed for at benytte husene.

*Henvendelse herom til
Mariann Aakerlund på tlf. 45 56 00 56.*

Priserne uden for sommermånederne er kr. 2.000 pr. uge for det Store Hus og kr. 800 pr. uge for Annekset.

MØBLERET LEJLIGHED FREMLEJES

På Østerbro fremlejes 4 vær. lejlighed i perioden 6/2 – 30/4 2008. Lejligheden har de fleste moderne bekvemmeligheder, har 4 sovepladser og internetadgang. Husleje 6500 kr/md inkl. el, gas, varme, internet og fastnettelefon. Depositum 6500.

*Henvendelse til: Kim Borgselius
Tlf 35 43 78 01 eller 40 93 13 46. Mail: kim@borgselius.dk*

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m² ligger ud til åbne marker og 2 km fra vandet udlejes på ugebasis. Brændeovne / vaskemaskine og tørretumbler. Pris kr. 3.000,- pr. uge **inkl. forbrug.**

Torben Sekov. Telefon: 40 11 60 46

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad og vaske-maskine. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

*Rasmus Munch. Telefon: 28 93 96 60
munch.rasmus@gmail.com*

SOMMERHUS I VINTERFERIEN

Husk at du har mulighed for at leje et af forbundets sommerhuse i vinterferien (uge 7 eller 8).

Hvis du ønsker dette, skal du sende en ansøgning til forbundet **FREDAG DEN 1. FEBRUAR**

Prisen for 1 uges leje er:
Lønstrup: Kr. 3.000,-
Hornbæk: Kr. 3.000,-

Marielyst:
Husene med 8 sovepladser: Kr. 3.000,-
Husene med 6 sovepladser: Kr. 2.500,-

Der kan eventuelt blive mulighed for weekendleje, afhængig af antallet af ansøgninger, men du er velkommen til at søge en weekend også (prisen for en weekend er kr. 800).

Ansøgningen skal sendes til:

*Dansk Skuespillerforbund
Skt. Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C
Att.: Hanne Arlund
dsf@skuespillerforbundet.dk*

MAGASINET SCENELIV	ANNONCEPRISER & FORMATER (b x h. mm):	DSF'S BESTYRELSE 2006/07
Udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt fra september til juni. Oplag: 3300 eks. - Abonnement: 375 kr. p.a.	Helsides annonce (170 x 270) kr. 8.000 2/3 sides annonce (170 x 192) kr. 5.500 Top-annonce (170 x 60) kr. 1.500 VISITKORT-annonce (83 x 42) kr. 500	Henrik Petersen (formand) 44 44 99 24 Katja Elgaard Holm (næstfor.) 26 14 41 18 Lars Lippert (næstfor.) 21 48 06 12 Heine Ankerdal 40 91 49 14 Julie Carlsen 38 88 80 60 Anne Voigt Christensen 86 11 88 92 Philippe I. Christiansen 32 96 56 77 Christian Damsgaard 38 33 88 20 Ane Marie Fjellstrup 354 2 48 17 Lars Huniche 354 3 90 95 Henrik Jandorf 30 23 44 32 Laura Kold 51 92 11 04 Lars Lønnerup 66 18 29 19 Johannes Mannov 36 34 15 56 Ina-Miriam Rosenbaum 33 14 20 47
MAGASINET SCENELIV Dansk Skuespillerforbund, Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C. Telefon: 33 24 22 00 / Fax: 33 24 81 59 man.-fre. 9-12 og 13-15. dsf@skuespillerforbundet.dk www.skuespillerforbundet.dk Artikler, læserbreve o.lign. sendes til: pmm@skuespillerforbundet.dk Redaktion: Pia Møller Munksgaard, Henrik Petersen (ansv.). Tryk: Print Division. Design: bilgravbilgrav.	Medlemsannoncer – max. 350 tegn incl. mellemrum (sommerhus o.lign.): kr. 200,-. Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg. Særlige annonceønsker: Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00	

DSF'S SEKRETARIAT
Formand: Henrik Petersen Direktør: Mikael Waldorff Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard Bogholder: Lis Jespersen Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm Forbundsjurister: Klaus Skyt Hansen, Berit Lassen, Magnus Homann Poulsen Social Konsulent: Marianne Breitenbach Kursus- og Legatsekretær: Karin Iwersen Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund Jensen
FILMEX' SEKRETARIAT Forretningsfører: Sven Kromann-Rasmussen Sekretærer: Jette Rydder, Kristine Staffeldt og Sengül Kaya

DEBATINDLÆG

DEBAT OM DANSEMILJØET

Vi har fået rigtig meget respons på vores sidste indlæg i "Sceneliv", hvor vi stillede spørgsmål til dansere og koreografers medansvar i forhold til dansemiljøet. Både positiv og negativ respons, og det er vi glade for. Vi vil gerne ha folk i tale og skabe en dialog dansere og koreografer imellem.

Vi vil i den sammenhæng påpege, at vi ikke kun talte ud fra personlige holdninger og meninger, men fungerer som talerør for mange forskellige medlemmer i forbundet. Det er vigtigt, at danseudvalget kan ytre sig i vores fagblad, bl.a. på vegne af vores medlemmer, om emner, det kan være svært for den enkelte person at tage op i et miljø, uden at vi få mundkurv på.

Nyhedsavisen fulgte op på vores sidste indlæg med en lille artikel. Vi var ikke glade for den tone, denne artikel havde. Den var meget problem-fokuseret og diskuterede slet ikke de spørgsmål, der var væsentlige, og som vi forsøgte at bringe frem i lyset.

Vi har i forlængelse af dette fået spørgsmålet: Er alle dansere i skuespil-lerforbundet da ikke lige. Og jo, det mener vi bestemt at vi alle er. Det har på intet tidspunkt været vores mening at skelne imellem herboende dan-sere, der er medlemmer af forbundet.

Vi vil opfordre folk til at fortsætte den gode dialog, men samtidig disku-tere ud fra et større perspektiv. At vi hiver diskussionen op på et højere niveau og bl.a. stiller os selv og hinanden disse spørgsmål: Er der et gap mellem skolen og miljøet? Mellem det, vi bliver uddannet til, og hvad koreografer efterspørger? Hvad er det dansere og koreografer har lyst til kunstnerisk og stilmæssigt?

Skal vi mødes? Hvor og hvordan?

Der er forskellige trends, der trives i miljøet og medierne, om hvem der er de interessante, og hvorfor andre ikke er. Samt hvorfor der ikke sker nok, hvorfor vi ikke får penge, hvorfor vi ikke kommer til auditions, og hvorfor vi ikke holder auditions.

Det er vigtigt at vi ikke stille os op over for hinanden, peger fingre og starter dårlig omtale af hinanden; det er vigtigere at se på hele miljøet i et større perspektiv – en "fødekæde" – fra vækstlag til elev, nyuddannet, professionel til koreograf, hvor vi alle sammen har et medansvar for at det hele hænger sammen. Den kunstneriske frihed vil vi gerne holde uden for diskussionen, det er selvsagt at den er uanfægtelig!

Vi håber også at kunne debattere dette emne om medansvar for miljøet evt. på plenum i fremtiden. Og indtil da vil vi glæde os til flere ideer tan-ker og kommentarer fra jer.

Ane & Amia
Danseudvalget

Pics. I'M BAD, Schauffuss Balletten på Aarhus Teater. Foto: presserum/Aarhus Teater

DEADLINE SCENELIV FEBRUAR: 25. JANUAR

NÆSTE NUMMER: LEDELSE AF KUNSTNERE

DET VÆRSTE ER EN INSTRUKTØR, DER FEDTSPILLER OG IKKE BRÆNDER FOR FORESTILLINGEN. SÅ MISTER SCENEKUNSTNERNE TILLIDEN OG STÅR AF PÅ FORESTILLINGEN. INSTRUKTØRENS KONKRETE LEDELSESSTIL ER IKKE SÅ AFGØRENDE SOM ENGAGEMENT, PROFESSIONALISME OG INSPIRATION. SÅDAN LYDER KONKLUSIONEN FRA PH.D. OG SENIORFORSKER FRA COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL, **HELLE HEIN**. HUN HAR I DET SENESTE ÅR HAR HAFT SKUESPILLET, BALLETTEN OG OPERAEN PÅ DET KONGELIGE TEATER SOM SIT FORSKNINGSLABORA-TORIUM. UGE EFTER UGE HAR HUN FRA SCENEKANTEN OVERVÆRET PRØVERNE INDEN FOR DE FORSKELLIGE KUNSTARTER. LÆS HVORDAN HUN SER PÅ LEDELSE AF SCENEKUNSTNERE.

Af Henrik Petersen, formand

Jeg har fået en knaldgod ide til et tv-underholdningsprogram. En konkurrence, hvor alle med et uopdaget talent som øjenkirurg, kan melde sig. Vi følger deltagerne i seks udsendelser, hvor de i Rigshospitalets operationsstuer opererer på kunstige øjne. Undervejs stemmer seerne om, hvem der er bedst. Gevinst: en præmie på 100.000 kr. og en aftale med Rigshospitalet om en operation på en rigtig grå stær patient. Der er selvfølgelig ansættelse og fuld overenskomstmæssig lægegage for den virke-lige operation ...og så ser vi, hvordan det går.

Et absurd og tænkt eksempel, som mange vil mene ikke kan overføres til teaterområdet – hvor det jo ikke handler om liv og førlighed – men "kun kunst".

Her er det dog ikke rent tankespind længere. Et statsligt støttet teater stiller to hovedroller til rådigh-ed for en tv-stations talentkonkurrence. Teaterdi-rektøren deponerer beslutningen om besættelsen af rollerne hos seerne, som jo ikke nødvendigvis er dem, der skal ind og se forestillingen senere.

Der er ingen tvivl om, at den markedsføringsmæs-sige værdi af en sådan konkurrence er uvurderlig. Men staten stiller kulturmidler til rådighed, for at der kan skabes kunst på et højt professionelt niveau i den bedst opnåelige kvalitet. Det kunstneriske an-svar er teaterchefens. Kan man så fraskrive sig be-slutningen om noget så væsentligt som besættelsen af to hovedroller?

Hvad hvis det går galt, og man ikke lige finder et af de talenter, der utvivlsomt gemmer sig uden for branchen? Kan man snyde deltagerne og aflyse fore-stillingen? Hvad siger tv-stationen så? Og hvis man gennemfører forestillingen, og den er forfærdelig. Hvis er ansvaret? Seerne, der har valgt?

Jeg vil gerne understrege, at vi i branchen aldrig har haft problemer med (selvom vi måske ikke har

elsket det), at en teaterdirektør ser et talent i nabo-ens søn og ansætter ham. Her tager direktøren an-svaret og står inde for resultatet. Mange er blevet en del af branchen uden at komme fra en teaterskole. Men det er en kunstnerisk vurdering, der har banet vejen. Ikke en markedsføringsvurdering.

Jeg synes udviklingen afspejler den bekymring, der blev luftet, da det offentligt støttede kulturliv begyndte at bevæge sig ind på sponsorvejen. Tv-stationen afleverer ikke penge til teatret, men mar-kedsføring af utrolig værdi. Prisen er, at "sponsoren" overtager ansvaret for en afgørende kunstnerisk beslutning: nemlig valget af to hovedroller.

I debatten om sponsering har alle vel været enige om, at sponsoren skulle kunne markedsføre sig i for-bindelse med det kunstneriske produkt, men uden at få indflydelse på det kunstneriske.

Kunstnerne og publikum står over for en udfor-dring.

Står kulturpolitikere og ministeren ikke også over for et par væsentlige spørgsmål?. ■

TAASTRUP TEATER PRÆSENTERER

SPEJLVENDT

Gør det en forskel at være forskellige?

Hvis jeg var dig og du var mig ville det allsammen helt sikkert gå meget nemmere...

Med:

Nina Christrup
Judith Rothenborg

Instruktion:

Henriette Holm Pathare

Scenografi:

Malene Bjelke

Spilletidspunkter:

27. Februar - 24. Marts 2008
Mandag - torsdag kl. 09:30 og 11:30
Fredag kl. 09:30 og 18:00
Søndag kl. 14:00 og 16:00

OBS! spiller ikke søndag 16. Marts 2008

Billetspriser:

Løssalg - 165 kr.
Unge under 25 år - samt medlemmer
og personale fra DSF - 100 kr.
T30 - min. 4 pers. u. 25 år - 30 kroner
Rabat for grupper (min. 10 personer)

taastrupteater.dk

Billetter: Ring 4335 2771

Se også www.taastrupteater.dk samt www.billetnet.dk

TAASTRUP TEATER · KJELD ABELLS PLADS · 2630 TAASTRUP

MASKINEL MAGASINPOST

POST
PP DANMARK

SCENELIV 42573
DANSK SKUESPILLERFORBUND,
SANKT KNUDS VEJ 26, 1903 FREDERIKSBERG C
ISSN: 1902-5076